

AMIGOE DI CURAÇAO

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Abonn.-prijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.50, Aruba, Suriname, Bovenwinden ƒ 2.50. — Buitenland ƒ 3.— per maand (bij vooruitbet.).
Kantoor: Consciëntiesteeg 27—29. Telefoon: Rdactie 3858 — Administratie 3550.
Uitgave N.V. Paulusdrukkerij, Willemstad, Curaçao.
Hoofdredacteur: Ad. Versney.

Vroede vaderen in Kerststemming

De medemens in brandpunt van legislatief altruisme

Na het debat over zelfbeschikkingsrecht, dat zich in de hogere regionen der staatkundige theorie bewoog, daalden de staten af tot de behandeling van meer praktische kwesties.

Rechtspositie ambtenaren

Punt 4 bracht een overgangsregeling rechtspositie van ambtenaren ter sprake, waarbij de **Heer v.d. Hoeven** er zijn spijt over uitdrukt, dat t.a.v. deze kwestie er nog een hiaat in onze wetgeving is. Hij urgeert het aanvullen daarvan, omdat een tevreden ambtenaren corps een levensbelang voor een land is.

De **heer Braam** voegt aan dit betoog enige vragen voor de Voorzitter der R.R. toe, die de betekenis van enkele punten nader toelicht. Het ontwerp wordt daarna ongewijzigd goedgekeurd.

Gouvernementswerklieden

Bij wijziging werkliedenverordening brengt wederom de **heer Braam** aan het woord bij wie het oude zeer, dat niet zijn initiatief-voorstel in deze, maar het ontwerp van het Gouvernement voorrang heeft gekregen. De 14 dagen vacantie die de arbeiders ontvangen, verzachten echter de bittere pil zodanig, dat de D.P. hem slikken kan en het ontwerp wordt wet.

Winstbelasting

Bij het ontwerp dienaangaande wordt door het **C.O.P.-lid** gepleit voor Antilliaanse deelname aan het Nederlands Amerikaans verdrag, dat er op gericht is dubbel heffen van inkomsten belasting te voorkomen, wanneer kapitaal van één land in het andere geinvesteerd wordt. Daardoor zou de vestiging van industrieën gestimuleerd worden. **Min. Plantz** deelt mede dat deze deelname reeds een feit zou zijn, ware het niet, dat Amerika's bureaucratie een weinig belemmerd werd door de jongste verkiezingen.

Benzine heffing

Nadat de Loterijverordening zonder debat werd goedgekeurd, kwam het **lid Braam** met een D.P.-amendement tot verlaging van bijzonder invoerrecht op benzine. Hij wil dit van Cf. 4.12½ op Cf. 3.97½ brengen, waardoor een gallon 1.24 cent goedkoper zou worden.

Min. Plantz beklaagt zich er over, hier weer voor een amendement ter elfder ure te worden gesteld. De staten vragen alsmaar nieuwe uitgaven en van de andere kant verminderen zij de inkomsten.

De heer Braam verweert zich door op te merken dat juist de regering ter elfder ure met ontwerpen komt. De dieselolie belasting heeft een jaar op zich laten wachten. Doch Min. Plantz zegt, dat de dieselolie de brandstof is, waarop onze grote industrieën drijven, zodat de belasting daarop met omzichtigheid behandeld moet worden.

Het **Amendement Braam** wordt daarop verworpen met 11 tegen 4 (D.P.) stemmen.

Bovenwindse horizon donker

Het voorstel tot blijvende afschaffing van invoerrechten op de Bovenwinden ontlokt de **heer Vlaun** de vraag, of daarmee de hoop wordt opgegeven, dat die eilanden ze ooit weer zullen kunnen opbrengen. Min. Plantz doet daarbij een cassandra geluid horen, door eerlijk op te biechten, dat hij voor de naaste toekomst geen licht op de Bovenwindse horizon ziet.

De overdracht der luchthavens brengt de **heer Voges** overeind om te pleiten voor brandblusapparaten op de vliegvelden te Bonaire en St. Maarten. Het zou internationaal en schandaal geven, wanneer het ontbreken er van bekend zou zijn. **Min. Karner** belooft aandacht voor deze kwestie, waarna het ontwerp wordt aangenomen.

De heren Morkos, Debrot en Abraham verzoeken een brief aan de R.R. te sturen over duurte toeslag van gepensioneerde ambtenaren en hun weduwen en wezen. Ter toelichting hierop hield K.V.P.'s Morkos een rede, waarin hij o.m. zeide:

'n Blij, gelukkig

KERSTFEEST

wensen wij onze lezers en lezeressen van ganser harte toe. Dat zij dit feest mogen vieren in een vrede en blijdschap die alleen het deze kunnen zijn van degenen die van goede wil zijn. Dat zij die vrede uitdragen en mededelen aan hun omgeving. Dat zij zo het hunne bij dragen aan de verbetering van onze wereld, die door gebrek aan goede wil zo weinig vrede kent en voortdurend onder de vreeswekkende bedreiging van oorlog en verwoesting leeft. Dat dit Kerstfeest U en uw gezin maar voor geheel de onrustige mensheid, die nog steeds vrede zoekt, waar ze niet gevonden wordt,

is de oprechte wens van Directie en Redactie van de „Amigoe di Curaçao"

Morkos pleit voor kleine renteniers en hun nabestaanden

„Toen in 1912 de uitkeringen aan pensioen in verband met de stijging van de kosten van levensonderhoud hopeloos ontoereikend begonnen te worden, besloot de toenmalige gouverneur bij beschikking opgenomen in P.B. 1912 No. 146 een duurtetoeslag in te voeren, teneinde de gepensionneerden in staat te stellen dezelfde levensstandaard te handhaven, waarop ze zich op grond van de oude koopkracht van de Antilliaanse gulden bij hun ontslagname uit 's lands dienst gebaseerd hadden.

Ten aanzien van de kosten gemoeid met de ingevoerde toeslag alsmede met de serie verhogingen bij wijze van aanpassing toegekend laatstelijk op 1 Januari 1948, werd bepaald, dat deze uit 's lands kas bestreden moesten worden. Deze kosten zijn voor het jaar 1953 geraamd op ƒ 630.000.

Het hoeft geen betoog, dat ieder weldenkend mens het beleid t.a.v. de gepensionneerden kan goedkeuren, alhoewel niet ontkend moet worden, dat het bedrag van ruim zeshonderd duizend gulden gemakkelijk enkele honderden duizenden guldens kleiner had kunnen zijn, indien de vorige regeringen de opzet van heel het geval met een meer zakelijke blik hadden bekeken.

Het is namelijk voor vele belastingbetalers moeilijk om in te zien, dat een gepensionneerde, die naast zijn pensioen nog formidabele eigen inkomsten heeft ten laste van 's lands middelen nog een verhoging moet krijgen om zijn levensstandaard te handhaven. Het is moeilijk om tot de overtuiging te komen, dat een gepensionneerde die de rest van zijn leven in Amerika, Canada of Costa Rica verkiest te slijten, een verhoging uit 's lands middelen moet krijgen. Degenen, die in Amerika, Canada, of waar dan ook willen gaan wonen, moeten, evenals dat voor ieder burger het geval is, maar in staat zijn om deze luxe uit eigen middelen te bestrijden.

Weliswaar bestaat er een verschil in uitkering aan personen in de Antillen wonende en in vreemde landen wonende, doch dit verschil is nog veel te klein. Vele belastingbetalers staan er tenslotte van te kijken, dat de Landsregering onder de huidige omstandigheden gepensionneerden in de Antillen opnieuw baantjes laat bekleden bij het gouvernement, zonder het hoofd te breken over de onnodige uitkeringen, welke deze categorie ontvangt om zogenaamd de stijging van de kosten van levensonderhoud het hoofd te bieden."

Spr. wijst er vervolgens op, dat na de devaluatie in Nederland de duurtetoeslagen aan gepensionneerden in dat land woonachtig werden gekort, doch hij brengt naar voren, dat dit dient te geschieden ook op andere gronden dan devaluatie. Hij wenst daarom eventueel toe te kennen duurtetoeslagen aan gepensionneerden te beperken tot degenen, die naast hun pensioen geen andere inkomsten hebben.

Bovendien, zegt spreker, moet het uiteindelijk daar naar toe, dat de ambtenaren in actieve dienst in de gelegenheid gesteld worden een hoger pensioen te kopen door de duurtetoeslag te incorporeren met de bezoldiging. Hopenlijk wil de landsregering de mogelijkheid van zo'n incorporatie in studie nemen om alzo te bewerkstelligen, dat in de toekomst iedereen datgene krijgt waar hij onbetwist recht op heeft. Met Uw permissie heb ik dan ook een alinea aan mijn brief gevoegd waarin aangedrongen wordt op een gedegen studie van de mogelijkheid tot bedoelde incorporatie over te gaan.

Hij stelt dus voor de volgende brief te schrijven aan de Landsminister van Financiën:

Sedert 1 Januari 1948 heeft de duurtetoeslag op de pensioenen geen aanpassing ondergaan, terwijl zoals eind verleden jaar ten gunste van de ambtenaren in actieve dienst erkend werd, de kosten in levensonderhoud sedertdien wel degelijk gestegen zijn. In verband hiermede mogen de Staten U, Hoogedelgestrenge beleefd verzoeken het daarheen te willen leiden, dat aan de in de Nederlandse Antillen wonende gepensionneerden dan wel hun weduwen en wezen met ingang van 1 Januari 1953 een verhoging wordt toegekend welke in [illegible] leven onderhoud.

Aangezien de Staten geen termen aanwezig achten om gepensionneerden, die naast hun huidig pensioen nog andere inkomsten hebben in deze verhoging te laten delen, mogen zij U de suggestie aan de hand doen om bij het vaststellen van deze nieuwe toeslag een uitdrukkelijke bepaling in het te nemen besluit te doen plaatsen waardoor bedoelde categorie van deze nieuwe regeling wordt uitgesloten.

Voorts spreken de Staten de

Kerstmis 1953 van pool tot pool

Wordt in opgewekter stemming gevierd dan ooit sinds laatste oorlog

In de Westerse wereld zal de christenheid dit jaar Kerstmis vieren in een opgewekter stemming dan sinds het einde van de jongste wereldoorlog het geval is geweest, in weerwil van de schaduw van het communisme en de bloedige strijd, die in vele streken wordt gestreden.

In sommige landen zijn sinds het laatste Kerstfeest de kosten van levensonderhoud enigszins verminderd. Spanje viert zijn eerste Kerstmis sinds 1935 zonder voedselrantsoenering en Denemarken zijn eerste sinds de oorlog. In Finland is de zware last der herstelbetalingen aan de Sovjet-Unie afgewenteld.

De Britse troepen, aldus Reuter, die het communisme bestrijden in Korea en op Malakka en de terreur in Kenya, die politiediensten verrichten in Duitsland en Oostenrijk en op tientallen buitenposten over de gehele wereld gestationneerd zijn, zullen ditmaal Kerstmis op traditionele wijze vieren. Honderden tonnen kalkoen en duizenden liters bier zijn naar deze troepen verzonden. Maar in Korea zullen niet alle Britten op de eerste Kerstdag kalkoen eten. Zij, die aan de frontlinie gelegerd zijn, zullen moeten wachten tot zij zijn afgelost.

In het H. Land zal in de Latijnse kerk van de H. Catharina naast de grot der geboorte van het Kind der traditie getrouw, het feest van Kerstmis met een middernachtmis worden ingeluid.

In vele landen is het morgen de voornaamste dag der Kerstviering. In andere is het Oudejaarsavond en 6 Januari (de twaalfde nacht), die eveneens tot de Kerstviering gerekend worden.

In de communistische landen worden feesten georganiseerd ter ere van Joseph Stalin en gewijd aan „Vader Vorst". Deze feesten hebben een officiële schaduw geworpen op de Kerstviering, hoewel de kerken het feest der goddelijke geboorte niet onopgemerkt laten voorbijgaan. In Joegoslavië, waar Kerstmis officieel niet wordt erkend, zal het Donderdag een gewone werkdag zijn.

De weerberichten van vandaag hielden weinig belofte in voor een „witte kerstmis" in de meeste gematigde gebieden in Europa, met uitzondering van de hoger gelegen streken. In Zuid-Afrika en Australië zal Kerstmis daarentegen temidden van een zomerhittegolf worden gevierd..

In verband met de feestdagen delen wij onze abonné's mede, dat wij eerst Maandag a.s. weer zullen verschijnen.

JACHT GECONFISKEERD

New York — De politie te New York heeft een jacht in beslag genomen, dat bestemd was voor het overbrengen van wapens naar een tegen het regiem van Batista gekante beweging op Cuba. De eigenaar van het schip, dat een snelheid van 40 knopen kan bereiken, is José Duarte, die Vrijdag aangehouden werd naar aanleiding van het ontdekken van een wapendepot in de omgeving van New York.

Pinay zegt:

"Ik ben er uit en kom er niet meer in"

Parijs — Oud-premier Pinay heeft tegenover verslaggevers verklaard, na een bezoek aan president Auriol: „Ik ben niet alleen niet langer premier, maar ik zal evenmin aan een andere regering deelnemen".

Waarnemers verwachten, dat de oplossing van deze 19e regeringscrisis sedert Frankrijk in 1944 werd bevrijd, veel tijd en moeite zal vergen.

De Gaulle sprak.

Parijs — Generaal De Gaulle heeft een verklaring afgelegd in verband met de regeringscrisis in Frankrijk, waarin hij zegt aan een „regering van nationale eenheid" zijn steun wil geven, mits die regering gevormd zal worden „om het bestaande stelsel te veranderen". Hij prees Pinay om zijn eerlijke bedoelingen, doch het systeem had alles verlamd — aldus de verklaring van generaal De Gaulle.

15 KOPPEN KWAMEN OM

Parijs — Volgens de laatste berichten zijn slechts een passagier en 14 leden van de bemanning van de „Champollion" verdronken. De kapitein verliet als laatste het schip, dat als totaal verloren moet worden beschouwd.

A.F.P. verneemt, dat het bureau voor hulp aan Palestijnse vluchtelingen al zijn middelen ter beschikking van de autoriteiten heeft gesteld. Een dertigtal opvarenden is reeds opgenomen.

62 DAGEN OP RUBBERVLOT

Barbados — De Fransman Dr Alain Louis Bombard is Maandag te Barbados aangekomen na een tocht van 62 dagen op een klein rubber vlot over de Atlantische Oceaan. Hij voedde zich gedurende die reis met regenwater, rauwe vis en ander voedsel uit de zee.

SPION GEARRESTEERD

's-Gravenhage. — Het Nederlandse departement van buitenlandse zaken heeft Dinsdagavond medegedeeld, dat de Russische journalist Lev Constantnovitch Pissarev door de Haagse politie is gearresteerd onder verdenking zich aan spionnage te hebben schuldig gemaakt. Hij trad op in Nederland als correspondent van het Russische persbureau Tass.

AFPERSING IN HAVEN VAN NEW YORK

Washington — Procureur Mac Granery heeft het federaal onderzoekbureau gelast een diepgaand onderzoek in te stellen naar de georganiseerde afpersingen in de haven van New York.

In „Time" van vorige week verscheen hierover een artikel, waarin o.a. de agent van de Holland-Amerikalijn beschuldigd werd van het aannemen van steekpenningen tot een bedrag van 15.000 dollar per jaar.

AFRIKAANS BISSCHOP

Pretoria — Voor de eerste maal in de geschiedenis van de Rooms Katholieke Kerk in Zuid-Afrika is een niet-Europeaan benoemd tot hoofd van een bisdom. Hij is Mgr Emmanuel Mabathoana, die tot bisschop van Noord-Basoetoland is benoemd. De nieuwe Afrikaanse bisschop was geboren en opgeleid in het Basoetoland. Hij studeerde verder in Londen en Rome, waar hij de eerste niet-Europese rector was van het Sint Augustinus seminarie.

Seoel — Op een vliegveld in Oost-Korea is een Amerikaans C-47 transportvliegtuig na de landing tegen een toestel gebotst, dat gereed stond om gewonden te evacueren. De gevolgen waren verschrikkelijk. Veertien van de inzittenden van beide toestellen vonden de dood; negen van hen waren gewonden.

hoop uit, dat het pensioenprobleem in zijn geheel ten spoedigste aan een grondige studie wordt onderworpen, waarbij de mogelijkheid van incorporatie van de duurtetoeslag van actieve ambtenaren in hun bezoldiging Uw bijzondere aandacht zal mogen hebben. De vrees dat met een dergelijke incorporatie het tekort **op de wetenschappelijke balans aanzienlijk verhoogd zal worden, kan gedeeltelijk ontzenuwd worden met de suggestie de pensioengerechtigde leeftijd hoger te stellen,** terwijl voor wat betreft de ambtenaren, die op de oude voet verkiezen door te gaan, aan redelijke overgangsbepalingen gedacht zou kunnen worden.

De heer Braam heeft aan dit voorstel nog de zijne toe te voegen en dus wordt besloten de materie naar de commissies te verwijzen.

„Leven is geven en geven is leven", dachten onze vroede vaderen blijkbaar doortrokken van de Kerstfeer, want op stond de **heer Eman** om een nieuwe nood van medemensen aan te snijden.

moeten beslissen tussen een sociaal-economische, loonpolitiek dan wel voortzetting van de liberale loonpolitiek), werden alle brieven en gedane suggesties m.b.t. dit punt naar de commissies gestemd.

Hierna kwamen de punten van de DP-fractie aan bod, n.l. instelling ouderdomspensioen en gratificatie aan de gouvernementswerklieden. Aangezien de heer Lacle met de overige Arubaanse leden de vergadering wilden verlaten — het was inmiddels twee uur geworden — teneinde het vliegtuig en de dus de Kerst te kunnen halen op Aruba, werd met de stemmen van de heren Vlaun en Abrahams tegen de vergadering gesloten. De voorzitter beloofde de DP-fractie dat hun punten bij de eerstvolgende openbare vergadering der Staten voorrang zouden krijgen.

SCHEEPVAART BERICHTEN

Cape Wrath v Antwerpen nr La Union en **Orlando** nr Rio Hacha.

Eman verzaakt aan "show" ten behoeve van arbeiders-minimumlonen

Het motief, dat Henny Eman aan 't spreken bracht was de wet op „minimum-lonen" voor arbeiders, die wel goedgekeurd maar nog steeds niet van kracht was.

Henny liet uitkomen, dat in dit pleidooi de stem van zijn geweten sprak. In de aanvang van zijn statenloopbaan hield hij er van dingen voor de show te doen, maar thans kwam hij met oprechte plannen omdat het lot van de arbeider op het spel stond.

Het uurloon van Cf. 1.— dat de Arubaanse arbeiders bij O.W. verdienen, noemde spr. onvoldoende. Lonen moeten betaald worden naar de behoefte der arbeiders, niet naar hun prestatie.

De **heer Kwiers** kon de vorige spreker van ganser harte bijvallen. Het N.V.P.-programma bepaalt, dat het volk moet meedelen in de welvaart en de N.V.P. vertegenwoorligers in de staten mogen niet, nadat zij gekozen zijn, de beloften vergeten, die zij hun kiezers gedaan hebben. Na de oorlog is het volk veel verstandiger geworden in het besteden van zijn geld. Het gaat niet meer weg aan wissewasjes maar het wordt belegd in dingen van blijvende waarde.

Spr. wil niet beweren, dat alle arbeiders te weinig verdienen maar voor de categorieën, waarin dit geschiedt, is verbetering noodzakelijk. De ambtenaren vonden coulante verzorging van hun behoeften; maar de arbeiders moeten nog steeds eindeloos wachten.

Hij vraagt de R.R. dus voor eind Januari met een rapport te komen, dat als basis voor een oplossing kan dienen.

De heer Goslinga valt zijn medelid bij. Hij wijst, daartoe op de veredelende invloed, die uitgaat van een fatsoenlijke woning en welvarende levensomstandigheden. Ze zijn de beste manier om dronkenschap en verkwisting te bestrijden.

Mr I.C. Debrot vindt de idealen die de vorige sprekers voor ogen zweven zeer sympathiek. Hij wijst er echter op, dat „minimumloon" een regeling is, die zeer veel problemen met zich mee brengt. In dit verband wijst hij er op, dat men eerst de definities van de verschillende bij het debat betrokken begrippen moet vaststellen. Zo men dit niet doet, kan men dagen lang (en langs elkaar heen) praten.

De heer Eman sprak over loon naar behoefte — niet naar prestatie. Spr. kan zich daarmee niet verenigen, de norm moet zijn: **loon naar prestatie en behoefte.** De grootheid daarvan moet in eerste instantie door onderling overleg tussen werkgever en -nemer worden bepaald. Lukt dit niet, dan eerst komt de staat in de arena. De omgekeerde volgorde zou tot **staatssocialisme** leiden.

Dan zijn er andere vraagstukken. Wil men een loon, waarvan de sociale voorzieningen afgetrokken zijn, of wil men die er in verdisconteren: het loon zal in zo'n geval hoger lijken maar in werkelijkheid lager zijn.

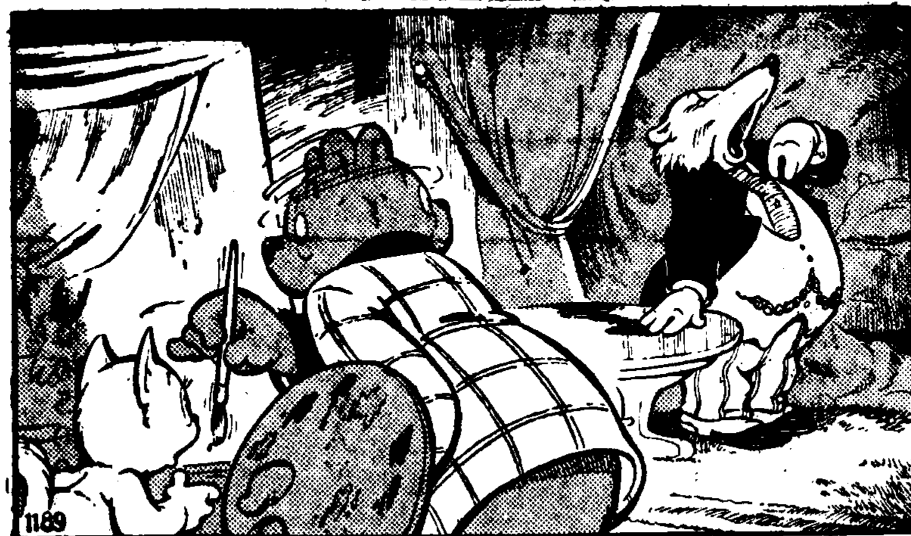
Spr. ziet liever meer sociale voorzieningen dan directe loonsverhoging, en omdat dit dus blijkbaar een zeer gecompliceerde kwestie is, waarschuwt hij voor overhaasting, omdat niet „minimum loon maar rechtvaardig loon het ideaal moet zijn.

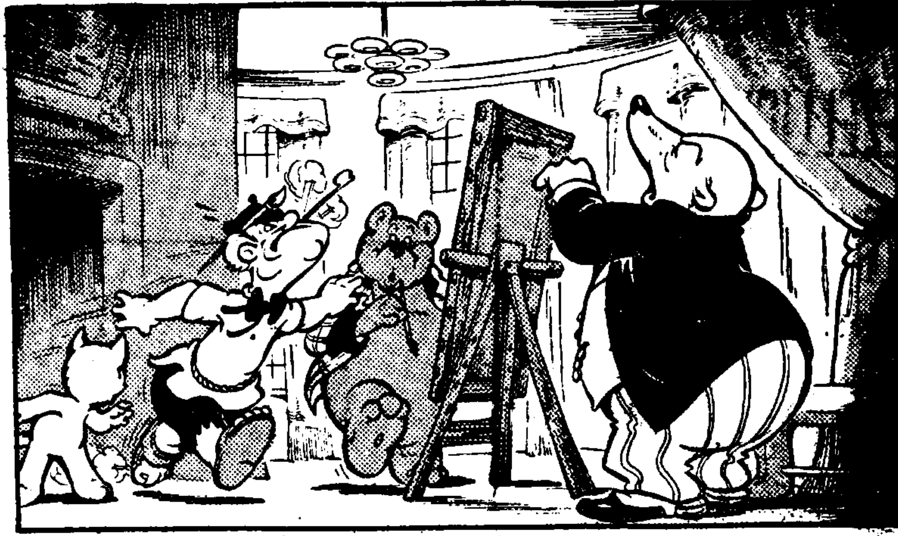
De **heer Jonckheer** wees er op dat ruim 13 maanden geleden de DP-fractie omtrent deze zaak reeds vragen had gesteld aan de RR. Spr. stelde de RR in verantwoordelijk. De RR is in gebreke gebleven, aldus meende spr. en hij stelde voor een brief te schrijven waarin de Staten zich duidelijk zouden uitspreken door vóór Januari hierop te antwoorden. Het debat liep uit op herhalingen van hetgeen reeds eerder betoogd werd.

De **heer Goslinga** liet een principieel geluid horen door de RR op te dragen toch vooral aan de gezinnen met het grote aantal kinderen te denken; met vuur verdedigde spr. de belangen van het grote gezin er op wijzend, **dat het in het verleden wel eens meer gebeurd was dat de grote gezinnen vergeten werden.** De **heer Abraham** liet een waarschuwend woord horen ten aanzien van Bonaire, waar de z.g. kerstgratificatie voor gouvernementwerklieden minder was dan welke gegeven zou zijn aan de werklieden op de andere eilanden. Spr. heeft tot op heden weinig kunnen zien waarop deze autonomie nu gaat uitlopen; spr. vroeg zich af hoe een arbeider met een inkomen van ƒ 32.50 kon rondkomen, als hij ook nog een gezin had te onderhouden. Tenslotte merkte spr. op dat de autonomie helemaal zou kunnen werken indien hij met verstand zou worden gehanteerd, doet men dan niet, dan ware het beter dat men de autonomie over boord zette.

Na ampele discussies, waarbij de heer Gomez adviseerde niet te hard van stapel te lopen, omdat bedoelde brief (Jonckheer) beleidskwesties betrof, (men zou n.l.

1348 **Tom Poes en eh.... dinges**

...et penseel mengde kleuren en schilderde in een koortsachtig ...po verder en heer Bommel hoefde niets anders te doen, dan het ... te houden. Toen hij eenmaal over zijn eerste verbazing en ont...tenis heen was, begon hij het wel leuk te vinden.

...Ik ben toch wel een bizonder iemand, al zeg ik het zelf!" dacht hij. ...Ik nu eens hoe aardig ik dat kleurtje daar neer zet! Ik heb altijd ... geweten, dat ik het in mij had, maar het is toch razend knap!"

...u, knap was het, want na een half uur stond de hele omgeving ...op en was er alleen nog maar een open plek voor de klant, die ... steeds rustig stond te poseren.

...Wat nu?" dacht heer Ollie, die het erg warm kreeg. „Ik mag alléén ...r de omgeving schilderen, heeft Terpen Tijn gezegd. Maar die is er nu niet. En de omgeving staat er nu op! Als ik nu eens.... Ik zou toch.... Wanneer ik nu.... Hm.... Als ik nu eens, héél voorzichtig, met die heer begon? Dat kan toch geen kwaad?"

Zo denkende mengde heer Bommel aarzelend een nieuw kleurtje aan en begon de mouw van zijn model te schilderen. Het penseel werkte met forse, rake streken en het werd een mooie mouw, dat moet gezegd worden. Maar toen werd de klant onrustig.

„Zeg eens, schilder!" zei hij, „duurt het nog lang? Ik ben dit staan niet gewend, wat? Ik word er moe van!"

„Nog even, makker!" mompelde heer Bommel afwezig.

„Goed, nog even dan!" zei de klant, „maar toch niet te lang meer. Mijn arm begint te slapen! Hij wordt helemaal stijf!"

...-DELEGATIE ...NGEVULD

...de vacature, ontstaan door ... uittreden van de heer L.D. ...harts lid van de Nederlands ...illiaanse R.T.C. delegatie, is ...zien. De heer J. Abraham ...d door de Regeringsraad als ...nig aangewezen. Zoals be...d verzocht de Eilandsraad ... Bonaire in een daartoe strek...de openbare vergadering de ...r Booi (PPB) als opvolger ... te wijzen.

...LOSSING KERSTRAADSEL

...De oplossing van het Kerst...dsel van de N.V. Cur. Optical ...(O) wordt op verzoek van de ...nten uitgesteld tot Dinsdag ... om 10 uur v.m. U kunt dus ... steeds deelnemen.

...NTVANGER VAN CURACAO EEN POLITIEKE BENOEMING?

...Binnenkort dringt de benoe...g van een Ontvanger der Be...ingen voor het Eilandgebied ...açao. Omtrent deze benoe...g is er tussen het Bestuurs...ge en de Regeringsraad over...gepleegd, waarbij de Rege...raad drie candidaten heeft ... ...ruchten doen nu de ronde, ...gestreefd wordt naar een po...ke benoeming.

...et belangstelling zien wij uit ...r de candidaat voor deze post.

...NEESKUNDIGE DIENST.

...de Kerstdag: De dienst in het ...district en de Havendienst ...den van hedenmiddag 18 uur ...tot 25 December 18 uur waar...omen door B. W. Vinke, arts, ... Staverenweg 1A, tel. 5224; ... 25 Dec. 18 uur af tot 26 Dec. ...ur wordt de dienst waargeno...n door H. Th. Voet, arts. Pen...at 35, tel. 2427.

...weede district: van 24 Dec. ...ur af tot 26 Dec. 20 uur wordt ...ienst waargenomen door P. ...Nassy, arts, Klein Kwartier ... tel. 5046.

...TOERISTENVERKEER.

...et belooft as. Zondag nogal ... te zullen worden, daar er ... toeristenschepen Curaçao ...en aandoen, nl. de Nieuw Amsterdam, de **Queen of Bermuda** en de **Santa Paula**. Het aantal te verwachten toeristen bedraagt ongeveer 2000. In verband hiermede hebben de diverse handelszaken vergunning gekregen om van 's morgens 8 tot 's middags 15 uur geopend te blijven.

OPENING EXPOSITIE „VAN EYK".

Gisteravond werd de expositie van de kunstschilder Ch. van Eyk welke dezer dagen in het Cur. Museum wordt gehouden, door Zijne Exc. de Gouverneur geopend.

De gouverneur hield daarbij een toespraak, waarin hij o.a. zeide, dat deze expositie te vergelijken valt met het oude Athene, waar eenieder, die door de kunst werd aangetrokken, er naar toe ging. De gouverneur merkte voorts op, dat we in deze werken niet het zware Noord-Nederlands accent zullen vinden, doch toch nog wel enkele anti accenten.

Hierna had men gelegenheid om de expositie zelf te bekijken, welke voornamelijk uit stukken bestond die op Curaçao gecreëerd waren. Men kan er nl. de weer... ...plaatsen en gezichten zien.

Er is volop gelegenheid om van het gebodene te genieten.

Tot en met 6 Januari as. blijft deze expositie geopend.

HAVEN VERKEER

1 vrachtschip (1); 16 tankers (11) en 6 zeilschepen (6); 8 passagiers geland, 10 op doorreis.

Hato: aangekomen 16 vliegtuigen, vertrokken 16, 143 passagiers landden, 220 vertrokken, 103 in transito.

BEKENDMAKING

De Procureur-Generaal, Hoofd der Politie in de Nederlandse Antillen;

maakt bekend,

dat door hem ontheffing is verleend van de bepalingen van de Winkelsluitingsverordening 1932, met dien verstande, dat op Zondag 28 December 1952 de winkels op het eiland Curaçao geopend mogen worden van 08.00 — 15.00 uur.

Curaçao, 24 December 1952.

De wnd. Procureur-Generaal voornoemd,

G. W. C. BIJVOET.

Compromis in Lindeteves-kwestie stuitte af op simpele correctie

Enige tijd geleden werden op hoog niveau langdurige onderhandelingen gevoerd teneinde te trachten inzake het conflict tussen de Handel en Lindeteves tot een compromiserende oplossing te geraken. Lindeteves was — indien wij goed zijn ingelicht — in alle opzichten bereid aan een compromiserend accoord mede te werken. Vorm en inhoud van het compromiserend voorstel waren echter zodanig, dat enkele verduidelijkende correcties noodzakelijk bleken, teneinde te voorkomen dat de vergunninghouder niet in dezelfde positie kwam te verkeren als Theseus, die de draad van Ariadne had te volgen om zijn weg in het Labyrint te vinden.

Zonder vrees voor tegenspraak durven wij te zeggen dat het bereikte accoord, mits dit zou kunnen worden aangevuld met de door Lindeteves voorgestelde verduidelijking der interpretaties van begrippen welke in bedoeld voorstel te lezen stonden, aan alle bezwaren van de Handel tegemoet getreden zou zijn.

Helaas kon geen overeenstemming worden bereikt. Het compromiserend voorstel, dat zonder de noodzakelijk gebleken verduidelijking, weinig weg had van een compromis, was verdronken voordat het water gezien had. Het oorspronkelijk voorstel werd ter beoordeling voorgelegd aan het Bestuur in Amsterdam, dat na ingewonnen juridisch advies dit voorstel niet kon aanvaarden, nademaal aanvaarding hiervan hernieuwde en ongewenste moeilijkheden zou kunnen geven.

Dit standpunt lijkt ons juist, de bittere ervaring immers heeft in het verleden geleerd dat de thans ingetrokken Lindeteves-vergunning juist door de vaagheid waarin zij gesteld werd, aanleiding is geweest tot dit betreurenswaardig conflict. Een conflict dat vermeden had kunnen worden door een scherpere formulering van de vergunnings voorwaarden.

Het aan Lindeteves voorgelegd voorstel hield o.m. in dat een gewijzigd en sterk beperkende vergunning in de plaats van de oude zou treden. Als „exchange" zou Lindeteves haar Hoger Beroep dienen in te trekken en voorts werd van Lindeteves verlangd dat zij van de haar op Bonaire verleende vergunning, welke zoals bekend van zeer verstrekkende aard is, afstand zou doen.

De vraag die wij nu ons gaan stellen is: Wat nu?

Van de zijde van het Kabinet van de Gouverneur vernamen wij dat, het thans het Hoger Beroep van Lindeteves zal worden behandeld, waarbij hoor en wederhoor zal worden toegepast. Op deze behandeling willen wij — alvorens klaarheid is geschonken in deze zaak — niet anticiperen. Wel hebben wij de stellige indruk, dat in het Hoger Beroep facetten zullen worden belicht en naar buiten zullen treden, welke tot nu toe in de veilige beslotenheid waren verdoezeld.

In ieder geval zou het ons niet verwonderen indien thans Lindeteves de weg naar Bonaire zal inslaan.

OP DOORREIS

Gisteren arriveerde op Hato de heer Salsono, die op doorreis is naar zijn standplaats Paramaribo.

De heer Salsono is Publishing Officer van de Indonesische Republiek.

INTERNATIONALE DAMES-SOFTBALLWEDSTRIJDEN GEEN DOORGANG.

Wegens op het laatste moment gerezen moeilijkheden van de zijde der Venezolanen, kunnen de aangekondigde wedstrijden tussen de Curaçaose ploeg en „Amazonas" uit Venezuela geen doorgang vinden. Het ligt echter in de bedoeling om de wedstrijden naar de eerste week van Januari as. te verschuiven.

Intussen is de oefenwedstrijd van gisteravond een waarlijk succes geworden, wat ploegverband tussen de meisjes betreft.

De respectieve manager, Juan Gutierrez en helpers, Douw en Puchi kunnen van degelijk materiaal verzekerd zijn.

Wat het publiek betreft, heeft zij gisteravond kunnen genieten van prachtige en spannende momenten en het zou aanbeveling verdienen, indien er bv. elke maand zo'n ontmoeting plaats zou vinden.

L.S.

Hiermede hebben wij de eer U te berichten, dat onze Maatschappij een dagelijkse dienst ring van het Gouvernement, een dagelijkse dienvoor passagiers, post en vracht zal openen op Curaçao*) volgens onderstaand schema:

Vlucht 101		Dienstregeling		Vlucht 100
07.00	V	Port of Spain	A	15.45
07.55	A	Maturin	V	14.50
08.30	V	Maturin	A	14.30
09.10	A	Guiria	V	13.55
09.25	V	Guiria	A	13.40
09.55	A	Carupano	V	13.10
10.10	V	Carupano	A	12.40
10.35	A	Porlamar	V	12.15
10.50	V	Porlamar	A	12.00
11.15	A	Cumana	V	11.35
11.30	V	Cumana	A	11.20
11 50	A	Barcelona	V	11.00
12.05	V	Barcelona	A	10.40
13.05	A	Maiquetia	V	09.30
Vlucht 101 A				Vlucht 100 A
14.30	V	Maiquetia	A	08.30 x
15.45	A	Curaçao	V	07.15

x) Aansluiting op de volgende L.A.V.-diensten: Maandag 09.00 naar **Lima;** Dinsdag, Donderdag en Zaterdag 09.30 naar **New York;** Zondag, Woensdag en Vrijdag 09.30 naar **Havana** en **New York;** Zondag 09.00 naar **Barbados.**

*) Behoudens goedkeuring van het Gouvernement.

Als onze agente voor Curaçao, hebben wij aangesteld de CURACAO TRADING COMPANY S.A., Handelskade 24, tel. 1370 — 2242, tot wie men zich gelieve te wenden voor reserveringen en verdere inlichtingen.

Hoogachtend,

LINEA AEROPOSTAL VENEZOLANA

Caracas, 18 December 1952

Kerstmis-Vredefeest

Overal ter wereld bereiden de gelovige mensen zich in deze dagen voor op het nabije, hoogheilige Kerstfeest. Vanaf de dag, dat de Christus, de lang verwachte Messias, te Bethlehem geboren werd, is Zijn komst op aarde, elk jaar opnieuw met innige vreugde en dankbaarheid herdacht, omdat de goddelijke Verlosser van het verloren mensdom ons de vrede met God en met onszelf heeft teruggeschonken, die de wereld sinds de opstand tegen haar Schepper in het paradijs eeuwenlang op allerpijnlijkste wijze heeft ontbeerd.

Zo is de herdenking van Christus' geboorte het vredesfeest bij uitnemendheid geworden. Gelovige tijden hebben aan dit feest een sfeer van onde nge welwillendheid geweven, van rust en blijheid en vreugde, en de harten der mensen waren vervuld van dankbaarheid jegens God, Wiens overmatige liefde gevallen mens heeft opgeh en uit zijn staat van verworpenheid en zijn leven een diepe, volkomen bevredigende zin schonk, met het vooruitzicht op de uiteindelijke, eeuwig-gelukkige vereniging met Oorsprong.

Deze zekerheid, geboren uit diepgelovig vertrouwen in God, is de enige verklaring van het wezenlijke kenmerk van Kerstmis: het vredesfeest bij uitstek. Vrede met God vooreerst, maar evenzeer vrede met onszelf en al onze medemensen. Vrede op aarde — zo luidde immers de boodschap der Engelen in de eerste Kerstnacht — vrede op aarde aan alle mensen van goede wil.

Voor velen is het moeilijk in onze tijd nog daarin te geloven. Het trieste wereldgebeuren schijnt een aanfluiting te zijn van Gods vredesbelofte. Bijna tweeduizend jaar Christendom schijnen tevergeefs de vredesboodschap te hebben gepredikt. Maar ondanks de dreiging van een derde wereldoorlog, ondanks de hand over hand toenemende vertwijfeling **blijft** Gods belofte van kracht. Om dit in te zien, om deze overtuiging, tegen alle sombere vooruitzichten in, staande te houden, is het nodig de juiste betekenis van de goddelijke vredesboodschap niet uit het oog te verliezen.

Vrede op aarde, aan alle mensen van goede wil! God beloofde een vrede als een gratis geschenk. Om deze vrede deelachtig te worden is **onze** medewerking **een essentieel vereiste.** Eerst moeten wij mensen willen zijn, **van goede wil,** die door onze gehoorzaamheid aan Gods scheppingsorde Zijn welbehagen verdienen. Door God in ons persoonlijk en maatschappelijk leven de plaats te geven, die Hem toekomt, door op beide levensterreinen Zijn H. Wil als hoogste norm voor al onze activiteit te erkennen, scheppen wij op aarde rust en orde, die de wezenskenmerken van de vrede uitmaken. Waar met Gods scheppingsorde geen rekening wordt gehouden, ontstaat natuurnoodzakelijk wanorde, onrust, onvrede. Welnu, de mensheid wijst God af, heeft Hem, naar het woord van kardinaal Suhard, tot de Grote Afwezige in deze wereld gemaakt. Daar ligt de oorzaak, de enige grondoorzaak van alle onvrede op onze aarde. Niet Gods belofte blijkt onbetrouwbaar, maar wij, mensen, vervullen de voorwaarde niet **van goede wil te zijn.**

Desondanks is en blijft Kerstmis het Vredesfeest. En dit niet slechts omdat het Vrede aan de wereld geven zal, wanneer een mensdom van goede wil die maar aanvaarden wil, maar ook, en vooral, omdat het Vrede geeft aan een ieder, die van goede wil is, zelfs in een wereld vol strijd. Zelfs in een wereld, die vol is van angst en vreze voor oorlog.

Ja, daarom voornamelijk is Kerstmis het feest van de Vrede, omdat het een Vrede brengt, die onuitroeibaar en onvervreemdbaar is. Omdat het een Vrede brengt, die niet rust en onbewogenheid als onmisbare voorwaarde stelt.

Ons leven kan vol strijd zijn en moeilijkheden, het kan heen en weer geslingerd worden onder het rukken van stormwinden. Het kan doordrenkt worden van de bitterheid van het lijden. Het kan dwalen door een uitzichtloze nacht.

Maar daar verrijst de Ster van Bethlehem voor ieder. Een baken om de steven op te richten. Een melkwit licht, dat bitterheid verzoet. Daar verschijnt de Ster voor een ieder, om aan allen, die hem volgen willen, aan allen, die van goeden wille zijn de plaats te wijzen waar Hij ter wereld kwam, die stormen stilde en water in **wijn veranderde: de God des Vredes,** die Kerstmis gemaakt heeft tot een Vredesfeest voor allen, die het geheim verstaan:

Kerstmis zalig te vieren.

Een stal, een krib en aan de einder ver een kruis,
de kind'ren en de wijzen weten zich er thuis.
Alleen de dwazen wenden het verblind gelaat
van wat hun hoogmoed niet verstaat.

Want liefde en ootmoed, alle tyrannie te sterk,
zijn het geheim van de Verlosser en zijn Kerk.
Helaas, de wereld heeft slechts spot en ergernis
voor wat niet van de wereld is.

O weerloos Christuskind, O zuiv. Moedermaagd,
uit wie na duizend eeuwen nacht de redding daagt,
de blijde boodschap van het zingend Kerstmislicht
ontsluit het eeuwig vergezicht.

H. van Merlet

MIKWAN, het ezeltje, dat Maria naar Betlehem droeg

De hele lieve dag moest Mikwan pakken dragen voor koopman raham. 's Morgens, als het bijna nog zwarte nacht was, werden wel honderd bruine kruiken op zijn rug geladen en 's avonds, als maan al aan de hemel scheen, werden ze er pas afgenomen. Dan eg Mikwan een bosje hooi en mocht hij water drinken uit een te emmer. Meestal was hij zó moe, dat hij dan al bijna sliep.

Nu denken jullie natuurlijk, wie is die Mikwan toch? Mikwan en ezeltje. Hij heeft een glanzend grijs vel, een pluimpje aan zijn art en hele lange, puntige ezelsoren. Daarom noemde zijn baas n ook wel „Puntoor". „Vort Puntoor", zei hij als Mikwan niet g genoeg liep. „Vort." Maar soms waren de bruine kruiken zo ar, dat Mikwan gewoon niet vlugger kon. Dan gebeurde het wijls, dat de baas mopperde: „Die koppige ezel schiet maar niet Wacht ik zal hem 'ns leren." En hij sloeg Mikwan met een rietje zijn rug. Jullie begrijpt, dat dat die arme Mikwan veel pijn deed.

elukkig was Mikwan niet al- n. Er waren nog Masja en ja, de grote kamelen. Die gen wel tien keer zo veel kruiop hun rug als Mikwan en h leek het alsof ze nooit moe den. O nee, ze hadden zelfs tijd om aan Mikwan te den- . Soms, als er heel veel wind d op de wijde vlakten, waar verheen trokken, gingen Ma- en Pasja vlak voor hem lo- zodat hij niet buiten adem m. Dan balkte Mikwan dankia...... ia en Masja en Pasja ten goedig met hun koppen. denk wel dat Mikwan zijn leven kruiken gedragen had, er op een goede dag niet iets gebeurd.

et was al avond. Duizend we sterren stonden aan de t. Mikwan was erg moe. Hij zijn hoefjes zeer gedaan aan arde bevroren grond en één had hij zijn poot bijna verkt, toen hij in een gat langs weg stapte. Hij was blij even te mogen staan, toen de baas t" riep. Mikwan dacht, dat man Abraham nu iets verkken ging aan de zadels. Of chien ging hij wel met zijn en zwaaien, omdat hij ook d was geworden. Maar nu de hij, dat koopman Abrapraatte. Dat gebeurde niet want als er andere karavalangs kwamen, riepen de lui meestal alleen elkaar de reis" toe.

ikwan hoorde, dat de koopman „nee, nee" zei. En kijk 'ns, er kwam een vreemde man naar hun toe. Mikwan schrok een beetje, maar de man was erg vriendelijk. Hij streelde hem over zijn hals en onderwijl praatte hij: „Ach, heer koopman, als u me dit ezeltje zoudt willen verkopen. Mijn vrouw is zo moe en de weg is nog zo ver. Maar ik ben slechts een arm man. Drie zilverstukken zou ik u kunnen geven."

„Drie zilverstukken, ha, ha, ha" lachte Arabham. „Maar man, zie toch eens, die ezel is veel meer waard. Kijk naar zijn glanzend grijze vel, het pluimpje aan zijn staart en zijn edele spitse oren. Dit is een ezel om een koning te dragen! Niet voor niets heeft hij de trotse naam Mikwan. Voor minder dan tien zilverstukken kunt u hem niet krijgen."

„Voorzeker, heer koopman", antwoordde de man hem, „is de ezel wel tien zilverstukken waard maar ik bezit er niet meer dan drie. Ach, zie naar mijn vrouw. Zie, hoe moe ze reeds is en de hele weg naar Bethlehem hebben we nog voor ons. Toon barmhartigheid, koopman. Zeker zal God u dat belonen."

Maar Abraham de koopman gaf geen antwoord. Hij klapte in zijn handen en „Vort" riep hij. En daar gingen ze weer: Masja en Pasja, de kamelen, Trudi en Judi, de beide paarden en Mikwan de ezel.

„Wanneer u met me meegaat naar het volgende dorp weet ik wel een plaats waar u voor wat kopergeld kunt overnachten," riep Abraham de man nog toe.

Terwijl hij voortliep, keek Mikwan eens naar de man, die hem had willen kopen. Hij had een lange, grijze baard en in zijn hand droeg hij een stok, waaraan een knapzak bengelde. Een vrouw leunde op zijn arm. En zij liep zo langzaam en zo moeilijk, dat Mikwan wel begreep, dat ze heel moe moest zijn. Misschien had zij haar voeten ook gestoten aan de harde bevroren grond net als hij zijn hoeven. Kom, hij ging ook wat langzamer lopen. Zo zou Abraham misschien wel niets merken.

Nu hoorde hij de vrouw tot de man zeggen: „Gelukkig, dat wij onderdak hebben, Jozef. Morgen zal ik zo goed uitgerust zijn, dat ik gemakkelijk verder kan. Maak je maar niet bezorgd". Maar Mikwan zag wel, dat de man diepe rimpels in zijn voorhoofd trok en vol zorg probeerde hij zijn vrouw nog meer te steunen.

Het dorp was niet ver meer. Abraham wees de man en de vrouw een klein huisje. „Kloppen jullie daar maar", zei hij. „De bedden zijn er niet zo zacht als in de herberg, maar het is mooi genoeg voor jullie mensen. Ha, ha, ha.. Goede reis verder." En hij dreef zijn dieren voort.

Het werd een vreemde nacht voor Mikwan. Toen hij zijn bosje hooi had gegeten en zijn emmer water had leeggedronken, ging hij niet dadelijk als anders met zijn kop op zijn poten liggen om te gaan slapen. Hij voelde niet eens meer dat zijn hoefjes zo'n pijn gedaan hadden en hoe moe hij wel was. Peinzend stond hij maar voor zich uit te kijken. Steeds moest hij aan de arme man, die Jozef heette, en aan de arme moede vrouw denken. Naar Bethlehem moesten zij. Nu zeggen de mensen wel, dat ezels dom zijn maar Mikwan wist nog heel goed, dat hij ook eens in Bethlehem was geweest. Wel tien dagen had hij er over gelopen.

Die Jozef had hem zeker willen kopen om zijn vrouw te dragen. Ach, wat zou hij dat graag willen doen! Opeens had Mikwan zijn besluit genomen.

Masja en Pasja konden best zijn kruiken er nog bij dragen. En zodra hij een kiertje daglicht zag komen, liep hij de stal uit en ging naar het huisje waar de man en de vrouw overnachtten. Zij zouden zeker wel begrijpen, dat hij hen wilde helpen.

En zo gebeurde het. In de vroege morgen hoorde Jozef buiten een ezeltje balken ia...... ia. Hij ging naar het raam en daar zag hij Mikwan staan.

„O Maria", hoorde Mikwan hem roepen. „De koopman heeft toch nog zijn goede hart laten spreken. Zie je, hij zendt ons zijn ezeltje. Kom, wij zullen nu dadelijk op weg gaan, Maria, en de drie zilverstukken hier voor Abraham achter laten. Zeker komt hij ze straks halen."

Al vele dagen achtereen droeg Mikwan Maria op zijn rug en Jozef leidde hem aan de teugel. Toch was Mikwan nog een keer misgestapt en had hij zijn rechtervoorpoot bezeerd. Maria had er een stevige doek om gewonden. Toen kon hij weer verder. Zijn hoefjes waren helemaal afgeschaafd van het lopen en de ribben staken door zijn vel, omdat Jozef 's avonds dikwijls niet meer dan een emmer water voor hem had. Mikwan was nu geen mooie ezel meer. Hij had niet langer een glanzend vel en het pluimpje aan zijn staart leek wel een bosje touw.

Toch had Mikwan geen spijt, dat hij bij Abraham de koopman was weggelopen. Al had hij vaak honger en deed zijn hele rug pijn, toch was hij veel gelukkiger dan vroeger. Dikwijls streelde Maria hem over zijn hals en zei: „Ach, brave Mikwan, als we jou niet hadden, zouden we nooit op tijd in Bethlehem komen." Ook Jozef hielp hem. Hij riep nooit: „Vort", maar zei altijd: „Nu gaan we weer verder, Mikwan."

Toen gebeurde het, dat Mikwan opeens de weg niet meer zag en ook niet meer wist waar hij zijn hoef moest neerzetten voor de volgende stap. Alles begon om hem heen te draaien. Plomp, daar zakte het arme ezeltje op de grond. Jozef haalde het laatste stuk brood uit zijn knapzak en toen Mikwan dit had opgegeten, was hij weer wat opgeknapt. Het laatste eind liepen Maria en Jozef naast hem voort. Mikwan merkte niet eens hoe Jozef in Bethlehem aan alle deuren klopte om onderdak te vragen. Hij merkte niet hoe Jozef en Maria tenslotte een stalletje vonden, waar alleen een os in stond en waar nog plaats voor hen drieën was. Hij hoorde niet hoe Jozef en Maria besloten daar die nacht maar te blijven. Nu, de arme Mikwan was zó moe, dat hij meteen in slaap viel.

Nu denken jullie misschien, dat Mikwan maar sliep en sliep, wel dagen achtereen. Maar dat is niet zo, hoor.

Midden in de nacht werd Mikwan wakker, want hij zag een gouden licht. Eerst dacht hij, dat hij droomde en de zon zag opgaan. Hij knipperde eens met zijn ogen en toen zag hij, dat de stal gevuld was met een glanzend licht. Maria en Jozef lagen geknield op de vloer en in de kribbe met het hooi voor de os lag een klein kindje, dat de armpjes uitstrekte. Engelen met gouden kronen op zweefden door de stal en op harpen maakten ze een hemelse muziek.

O, wat was dat mooi. Mikwan ging helemaal rechtop staan om alles goed te kunnen zien. Met zijn hoef stootte hij de os aan en opeens begon hij te spreken: „Kijk toch eens, heer os, er is een kindje geboren. Zie naar die engelen en dat hemelse licht. Dit moet wel een heel bijzonder kindje zijn."

„Het is een heel bijzonder kind, Mikwan", antwoordde de os, die heel oud en heel wijs was. „Weet je, vannacht is de belofte van de profeten in vervulling gegaan. Het Jezuskind ligt in het kribje. Het zal eens de Verlosser der mensen zijn. Kom laten ook wij het Goddelijk Kind gaan huldigen."

En de beide dieren kwamen vanachter het schot waar zij stonden, knielden voor het kribje en spraken: „Eer zij God in de hemel." En Maria vroeg hen achter het Kindje te gaan staan om het met hun adem te warmen.

Toen de herders kwamen om 't Kindje te aanbidden, vertelden Mikwan en de os hun schaapjes en hun honden van het grote wonder, dat er gebeurd was. De schaapjes en de honden vertelden het weer verder, want jullie weten, dat alle dieren in de Kerstnacht kunnen spreken.

Maar Mikwan, het ezeltje, had het eerst kunnen spreken en ik denk, dat dat de beloning was, omdat hij Maria zo dapper had gedragen.

JOHNNY VAN ROOY VAN DEN HEUVEL

Kerstmis 1944
ergens in Oostenrijk

LANGZAAM, VOORZICHTIG STEUNZOEKEND VOOR ZIJN WANDELSTOK EN ZIJN OUDE VOETEN, VORDERT EEN GEBOGEN GESTALTE TUSSEN DE VERIJSDE SNEEUWBLOKKEN LANGS DE TRAMBAAN NAAR LEESDORF. DE STRAAT LIGT EENZAAM EN VERKILD TUSSEN SOMBERE HUIZEN. GEEN KIERTJE LICHT, NERGENS IN DEZE VERLATEN WIJK VAN HET KLEINE OOSTENRIJKSE STADJE, 'T LOOPT TEGEN MIDDERNACHT. DE STILTE IS ALS VAN GLAS, WAARIN EEN DONKERE TOON RESONNEERT: HET BRUISEN VAN DE TRIESTING ONDER DE BRUG BIJ DE REMISE. IN DE OMGEVING VAN HET GROTE LAGE, DONKERE GEBOUW, WAAR DE WAGENS VAN DE WEENSE TRAM UITRUSTEN VAN HUN DAGTAAK, SCHARRELT EEN LICHTJE ROND, DE NACHTWAKER. ALS DE GRIJZE WANDELAAR MET ZIJN STOK DE HOEK VAN DE WIMMERGASSE HEEFT BEREIKT VLAK TEGENOVER DE REMISE, GAAT DE LANTAARN VAN DE NACHTWAKER OMHOOG ALS GROET: „GRUSS GOFF, HERR PFARRER......!" „SCHON KALT FUR WEIHNACHTEN, GEHN'S?" „FREILICH, SEPPL, WIRD ABER SCHON GEHEN.... GRUSS DICH.... AUCH DIE FRAU, NICHT VERGESSEN?" — DE LANTAARN ZWAAIT VERDER LANGS DE PUI VAN DE BAKKERIJ, DE OUDE PASTOOR SLAAT DE HOEK OM IN DE RICHTING VAN 'T ZIEKENHUIS.

Deze Kerstinpressie verplaatst de lezer(es) naar het einde van 1944, de laatste oorlogswinter. De situatie in Beneden-Oostenrijk was ernstig en chaotisch, evenals overal elders in Europa. De centrale figuur is een Franse medische student, die in een ziekenhuis ergens ten Zuiden van Wenen is tewerkgesteld. Het is wellicht goed deze herinnering op te roepen als een waarschuwing voor de toekomst, anderzijds blijkt uit deze ware geschiedenis hoe het mogelijk is, ook in de meest benarde omstandigheden, innerlijke vrede te putten uit een religieus en tegelijkertijd diep-menselijk gebeuren zoals het Kerstfeest er een is.

Op de verduisterde gangen en zalen reppen zich de nachtzusters om de patiënten te wekken, die de wens hebben te kennen gegeven de nachtmis bij te wonen. De dikke fabrieksopziener met de strenge kop en de korte straffe borstelharen wordt verstoord wakker, ziet de ene schim na de andere de deur uitgaan en kijkt op zijn horloge. „Pfui Teufel..!" Dan draait hij zich op zijn andere kant. Van de chirurgische afdeling komen ze gestrompeld, gedeeltelijk nog in 't gips. Met dekens om hoofd en schouders geslagen wagen enige krijgsgevangenen 't zelfs uit de buitenlanders-barakken naar het hoofdgebouw te lopen door de bijtende koude. De vrouwen dalen in wijde ziekenhuisrokken en jassen achter een zuster met een kaarsje de trappen af, 'n grootse optocht van silhouetten en schaduwen. Uit de dienstkamer verschijnt een vrouwelijke dokter, kijkt de gang af in beide richtingen en steekt dan haastig over naar de kapeldeur. 't Kan haar ondergang zijn als de portier of een andere kwaadwillige partijman haar ziet.

Er hangt een voelbaar-dreigende spanning in deze oorlogse Kerstnacht. Overal is iets vijandelijks: buiten de grenzen, in het land zelf, in de lucht, in de radio; ieder geluid wekt wantrouwen, elke schaduw is verdacht. Goede vrienden durven niet met elkaar te spreken, uit angst zichzelf of een ander te verraden, ondergrondse bewegingen brengen elkaar onopzettelijk in discrediet, en boven alles kuipt de partij, marcheert de S.A. Het is zeker niet vreemd dat de goede Oostenrijkers, toegevend aan hun behoefte om de Kerstnacht op traditionele wijze te vieren, zich uiterst behoedzaam naar kerk en kapel begeven. En ook de tegen wil en dank in Oostenrijk verblijvende buitenlanders weten maar al te goed dat ze hun laatste kans op „genade" verspelen indien bekend wordt dat ze sympathiséren met een verboden godsdienst. Voor de zoveelste keer in de geschiedenis is de catacombentijd weergekeerd.

Klokslag twaalf uur komt Jean met zijn viool onder de arm van de artsen-afdeling naar beneden. Een nonnetje heeft hem en zijn Tsjechische slaapgenoot, beiden medisch student „im „Kriegseinsatz", tijdig uit bed geklopt. Geruisloos lopen ze langs de portiers-loge. Half op zijn divan liggend, de witte jas openhangend, is Leopold in diepe slaap verzonken. Boven zijn hoofd heeft hij een door zijn zoon met houtskool getekend portret van de Führer aangebracht. In de gelige lichtkring van het spaarlampje staat zijn glas, nog halfvol; daarnaast een lege wijnfles-Kerstmis!

Jean en Jenda, die dit door het kleine raampje hebben gezien, kijken elkaar even aan. Dan haasten ze zich naar de kapel. Met grote schreden rent Jean de stenen trap op naar het oratorium. Een bundel felwit licht schiet hem tegemoet. In de open deur, die toegang geeft tot 't koor donkert de kap van een zuster: „Aber Herr Dokter....", verwijtend. Bijna te laat.

Jean staat achter het harmonium naast Emil Hobik, de Slowaakse narcotiseur, die, zelf al klaar met stemmen, toekijkt hoe de jongeman zijn instrument uitwikkelt en al luisterend aan de sleutels draait.

Beneden klinkt een belletje. De oude pastoor komt achter twee roodgetoogde mannekes achter de zware deur van de sacristie vandaan. Nog meer licht springt aan. Stijf rechtop staan de zangzustertjes, de gezichten teruggetrokken in witte kokers onder zwarte sluiers, muziekbladen in de hand, in de oplopende oratoriumbanken. Vier strakke rijen! — Vrouwenhanden staken het feestelijke gepreludeer.... een ogenblikje maar. Dan breekt de introitus los. Hoog boven alles uit zing Emil's viool, iets lager hiertegenin die van Jean.

Na het langzaam en monotoon uitgesproken Confiteor schrijdt de eerste rij zwart gesluierde vrouwen ter communiebank. Jean klimt op de kruk der organiste en trekt het klarinettenregister uit. Voorzichtig leidt hij een melodie in. Emil begrijpt hem. En terwijl rij na rij de zusters communiceren en daarna de patiënten en alle anderen, zingt de viool heerlijk en zuiver het simpele thema uit het Adagio van Dvorak's symphonie „Aus der neuen Welt", dat lijkt op een der oudste Tsjechische kerstliederen. 't Is een zelfde gevoel, een zelfde beweging, die al deze mensen ter heilige tafel dringt en deze melodie tot God opvoert.

Samengedromd in de veel te kleine kapel onderwerpen enige tientallen zusters, een handvol Oostenrijkse patiënten, ongeveer twee dozijn buitenlandse patiënten, enkele leden van het ziekenhuispersoneel, een paar vrouwen uit de Wimmergasse en enige medici zich aan de ontroeringen en verheffing van een heilige kerstviering. Zoals de strenge vorst vijandig staat tegenover de draaglijke temperatuur in de kapel, de diepe duisternis buiten tegenover de straling van talloze kaarsvlammen en lampjes in dit heiligdom, zo vijandig staat de wereld rondom tegenover deze weinigen, die in de vereniging van het nachtelijke misoffer energie en vreugde willen opdoen voor de naaste toekomst, die hard en zonder uitzicht belooft te zijn. Twee reeds nabije fronten knellen Oostenrijk in een greep van bevrijding, maar ook verwoesting en ontering.

Het harmonium en de violen zwijgen nu. De pastoor draait zich tot de kleine gemeenschap en spreekt hen toe: „Geliebten in Christo....!"
Jean leunt over de balustrade, mager in zijn witte doktersjas, met lange zwarte haren als omlijsting van zijn ernstige kop. Hij verstaat het Oostenrijkste dialect wel, maar al neerziende op de hoofden beneden hem, dwalen zijn gedachten af. Naast elkaar, onherkenbaar in pelsmantels, de twee vrouwelijke doktoren. De eerste is chirurge, een Oostenrijkse van de oude stempel. Naast haar Dr Maddalena. Zij leidt de interne vrouwenafdeling en is uiteraard hoger geplaatst dan Jean, die nog niet is afgestudeerd, maar ze is onhandig en onbruikbaar in de praktijk. Jean vindt haar onsympathiek, niet omdat haar vader Italiaan was en haar moeder uit Praag stamt, maar omdat ze hem in haar jalouzie dikwijls laat voelen, dat hij een buitenlander is. Eigenlijk is ze toch ook een stakker, bedenkt hij.

En leunt daar Carlo met zijn beenfractuur niet tegen de muur vlak onder de 12e kruiswegstatie? Carlo huist met nog enige Italianen in de barakken, waarvan Jean 's avonds de lichtreten kan zien als hij vanuit zijn hoge raam de grote tuin in tuurt.

Van zijn eigen afdeling ontwaart Jean het zwijgende gezicht van een Kroaat, de stroeve, blonde Hollander en de Belgische croupier. Op de lage bank links zitten twee Oostenrijkers en een bleke maaglijder uit 't Rheinland broederlijk naast elkaar. Daar achter staan drie jonge Fransen, waarmede Jean gisteren nog heeft gemediteerd over Kerstmis in „la belle France". Jean staart enige tijd zonder iets te zien. Herinneringen!

Even later wordt zijn oog getrokken door het glanzende haar van Tamara, een jonge vrouw uit de Oekraïne, die hij drie weken geleden heeft gepuncteerd nadat Dr Maddalena haar onverantwoordelijke pogingen zenuw-

… en kwaad had opgege-

…eid luistert ze naar iets, …d naar het altaar gewend. …e plotseling Oostenrijks ver- … Onmogelijk!

…jongeman schrikt op. De …rige stem van de priester „Amen" gezegd. Emil kijkt …waarschuwend aan, terwijl …n viool onder de kin legt.

…Deo gratias! Emil is op …ag stoeltje gaan zitten, de …tussen zijn knieën geklemd, …mmelt reeds, 'n sluike haar- …p zijn borst. De arme kerel …nacht nog niet naar bed …st vanwege voortdurende …teiten in de operatiekamer. …terkoor zingt, nu de tweede …begonnen, een driestemmig …ied.

…oratoriumdeur kiert en, in …opening fluistert iemand: …el! Schnell. H… Dok-…" Jean volgt haar reeds. …e nachtzuster van zijn afde-… Of zij Marcel regelmatig …er en coffeïne-strychnine gespoten? De zuster knikt, zwijgt verder, … naast de trap af, en door de nog duistere gangen. Marcel is …riend geworden. Hij is af-…ig uit Lyon en werd als gevangene naar Beneden-…rijk vervoerd. Een maand …n werd hij met vele ande-…ar de Hongaarse grens ge-…d om daar versterkingen …e werpen in de sneeuw. …arbeiten. Vijf dagen had …volgehouden; toen kon hij …eer. Met hoge koorts was …nengebracht. Claire-Marie, …witserse vrouwtje was hem …rtoe nagereisd.

…n treedt 't sterfkamertje …n. De zieke hijgt stotend. „Docteur….!" Marcel vat zijn landgenoot in zijn wijdopen angstogen. „Is 't nu…. Kerstmis?" „Qui, mon ami!" Met zijn handen maakt de stervende een moeilijke beweging alsof hij iets heel kleins wil aanduiden. „….mon enfant…. mon petit Jésus…. Adieu…. Claire…. ma femme!" Dit is 't laatste.

Jean keert zich af, tranen in de ogen. Claire is in verwachting, dat had hij geweten; maar dat ze nu juist vannacht….! Nee, dat niet. In een flits ziet hij duidelijker dan ooit de ruïne van dit jonge gezin, de ruïne van zovele levens. Weggesleept uit hun vaderland, verguisd, afgebeuld, jonge levens! Zoals Marcel zijn er al veel gegaan en elke dag opnieuw….! Wrok stijgt in hem op, even maar.

Marcel is dood.

Terug op het koor wisselt Jean van plaats met 't Zustertje achter het harmonium, terwijl hij de zang der nonnetjes begeleidt, zakken zijn bittere gevoelen.

't Kerstmis nu, Noël. — 't Koor zwijgt. De consecratie is wederom geweest. Nu is Jean vrij. Peinzend buigt hij zich over het klavier en verandert de registers. Dan weet hij 't en speelt. Een oud, Frans, heel schoon kerstlied. Zijn lippen liefkozen de woorden…. voor Marcel. En beneden in de kapel antwoordt Frankrijk.

Dan sluit hij vrede met de hele wereld. „Stille Nacht, Heilige nacht…. Nu zingen allen: de zusters, Jenda, Carlo, Tamara, de Belg, de Hollander, Dr Maddalena, de Rheinländer, de pastoor.. ieder in zijn egen taal. Een golf van muziek slaat in de hoge gothische ruimte, inniger dan een Gloria, verschillende woorden, maar één gedachte: Vrede op aarde.

De grijze pastoor is vermoeid. De derde heilige Mis zal hij pas later in de morgen lezen. 't Kerkje wordt leeg. Maar het harmonium kan nog niet ophouden. Volle feestelijke accoorden stuwen, telkens als de kapeldeur iemand doorlaat, 't slapende huis in.

Dan doven de lichten.

Kerstmis duurt maar weinig uren in 1944.

J.M.

AMIGOE VAN DE JEUGD

DE VIERDE KONING

DAT DRIE KONINGEN UIT HET VERRE OOSTEN HET KINDJE JEZUS KWAMEN AANBIDDEN, WETEN WE ALLEMAAL. ZE WERDEN GELEID DOOR EEN GLANZENDE STER AAN DE HEMEL, DIE ZÉ DE WEG WEES, EN DAG EN NACHT TROKKEN ZIJ OP HUN KAMELEN VOORT OM HET KLEINE KIND JEZUS HET GOUD, DE WIEROOK EN DE MYHRRE TE BRENGEN.
MAAR ER IS NOG EEN VIERDE KONING GEWEEST. ZIJN VERHAAL GA IK JE NU VERTELLEN.

Lang geleden leefde in een land ver in het Oosten een koning. Koning Histemos heette hij en als je hem zo zag leek het alsof hij al erg oud was. Zijn voorhoofd zat vol diepe rimpels, dat kwam van al het denken, zeiden zijn onderdanen en de haren van zijn lange baard waren helemaal wit. Dat komt van al de zorgen, die de koning zich om ons maakt, dachten de verstandige burgers van Histemia. Want die wisten wel, dat ze soms net kleine stoute kinderen waren. Stel je voor, er was een schoenmaker in het land die altijd héél dunne zolen onder de schoenen sloeg. Als je een week je gemaakte schoen droeg, dan was er al weer een gat in de zool en dan moest hij al weer naar de schoenmaker. Je begrijpt dat die lelijke schoenlapper dat alleen deed om veel geld aan zijn klanten te verdienen. En dan was er nog een bakker, die niet genoeg krenten in de Zondagse tulband deed en een fa-bri-kant, die een heleboel mensen in dienst had om de kleurige mantels en overkleden voor de burgers van Histemia te maken. Die betaalde de mensen veel te weinig zilveren dukaten, zodat ze nooit op Zondag een bloemetje voor hun huiskamer konden kopen. O ja, en dan waren er nog de buurvrouwen die ruzie maakten omdat bijvoorbeeld de poes door haar pasgeharkt tuintje had gelopen of Pietje van de buren had zijn voeten niet geveegd toen hij binnenkwam. De ruzies liepen soms zo hoog, dat ze elkaar bijna met de koekepan om de oren sloegen of geheimzinnig achter hun hand fluisterend lelijke praatjes over hun buurvrouw gingen rondstrooien. Dan waren er niet te vergeten nog massa's domme kinderen in Histemia. Die vergaten hun les te leren of waren brutaal tegen de meester. Over al deze mensen moest koning Histemos nu regeren. Je begrijpt hoe diep hij moest nadenken om wijs en rechtvaardig te zijn als hij Dinsdags op zijn gouden troon voor zijn paleis zat om uitspraak te doen in alle zaken van het land.

O zeker, de mensen in Histemia waren heel tevreden over hun koning, maar toch dachten zij soms: Waarom rijdt onze koning nooit in een purperen mantel op een wit paard door de stad, zoals zij wel hoorden dat koningen in andere landen deden. Waarom houdt hij niet een tournooi met tien andere ridders in een zilveren harnas en met een pluim op zijn helm? En waarom was er daarna niet een groot banket onder een blauw fluwelen baldakijn, waarbij de koning van gouden borden at. Ach zij wisten wel dat zij een wijze koning hadden, ja dat zo'n wijze koning in geen ander land te vinden was. Maar toch vonden zij koning Histemos een beetje eigenaardig. Zij waren dan ook helemaal niet verbaasd dat de vorst zijn zoon tot zijn opvolger kroonde toen deze oud genoeg geworden was en zich uit alle staatszaken terugtrok.

„Onze koning is moe", zeiden ze, „al is hij nog niet zo oud". Hij zal nu wel op zijn grote buiten gaan wonen en alleen nog maar in zijn folianten gaan lezen. Want dat wisten zij, dat de koning het liefst van alles in grote boeken zat te lezen en dat hij soms nachten lang op het dak van zijn paleis zat om de loop van de sterren te bestuderen. Ook vertelden ze dat de wijze oude geleerde Sophos zijn beste vriend was.

In het hele land wist alleen Sophos dat de koning een groot plan had, en zijn hart beefde als hij er aan dacht. Toen hij 's avonds bij zijn vorst in de bibliotheek zat, vroeg hij dan ook met zachte stem:

„Wilt ge nog steeds, heer koning, uw onderdanen verlaten om op onbekend avontuur te trekken?"

„Ja zeker Sophos", antwoordde de koning, „hoezeer het mij ook spijt om jou te moeten achterlaten. Voor mijn land heb ik gedaan wat ik kon. Mijn zoon zal mijn werk hier voortzetten. Maar ik zal gaan zoeken naar de koning die vrede laat dalen in de harten van zijn onderdanen, en die gerechtigheid zal leren aan zijn mensen."

„Maar heer koning," waagde Sophos te zeggen, „is uw gelaat niet reeds gerimpeld en zijn uw haren niet reeds wit van het denken en zoeken naar rechtvaardigheid. Noemen de burgers u niet de wijze koning?"

„Zwijg toch Sophos", antwoordde zijn heer. „Ik weet dat ik dag en nacht peinsde over rechtvaardigheid, maar de vrede en goedheid van harte heb ik niemand kunnen schenken noch leren. Aan de voeten van deze koning zou ik willen zitten om Zijn formule te leren kennen. Neen, Sophos houd me niet tegen, ik zal niet rusten voor ik Hem, van wie de Oude Boeken spreken, gevonden heb".

„Ja zeker", antwoordde nu de oude wijze. „Maar de Oude Boeken zeggen ook dat er een teken aan de hemel zal staan om hun die zoeken de weg te wijzen".

„Ach dat teken", riep de koning uit. „Reeds meer dan tien jaren speur ik de hemel af. Iedere avond hoopte ik, en geen avond kwam een bijzonder heldere ster de nachtelijke hemel verlichten: Ik kan niet langer wachten. Ik zal Hem gaan zoeken en al kost het mij jaren zwerven, ik zal Hem zeker vinden".

„Ach heer", smeekte Sophos, toen hij zag dat de koning niet tegen te houden was, „laat dan tenminste uw dienaar Zabadek meegaan. Reeds vele jaren heeft hij u trouw gediend en mijn hart zal geruster zijn als hij voor u zorgen kan. Want ofschoon ge een wijs en rechtvaardig man zijt, heer koning, het leven van de gewone sterveling kent ge niet. Hadt ge iets nodig, de dienaren stonden klaar om het u te brengen. Waart ge in het gevecht, dappere lansknechten streden aan uw zijde."

„Het is goed", sprak de koning. „Ik zal Zabadek meenemen".

En zo gebeurde het. Heel vroeg in de morgen werden aan de achterkant van het paleis twee paarden gezadeld. Eén voor de koning en één voor Zabadek. Op Zabadeks paard was een grote leren zak bevestigd waarin brood, kaas en wijn als proviand waren geborgen. En de koning had in zijn zadeltas een zak vol gouden dukaten. Die zouden zij gebruiken om de herbergiers te betalen of de smeden in de dorpen waar ze hun paarden lieten beslaat.

Lang reden ze voort die dag en tegen de avond hadden ze de grenzen van het rijk Histemia al achter zich gelaten. Niemand had de koning herkend en dat was ook niet te verbazen. Want wie zou in die armelijke man met witte baard en in een eenvoudige bruine mantel gekleed de vroegere heer van zijn land herkend hebben. Alleen de herbergier bij wie zij die avond overnachten, keek nieuwsgierig naar de glanzende robijn, die aan de rechterhand van de koning fonkelde. Hij vroeg zich af hoe zo'n eenvoudig man wel aan dat prachtige sieraad zou komen. Hij nam zich voor die nacht goed op te letten want de geldla was leeggeroofd en de plunderaars verdwenen, voor je gelegenheid kreeg om hulp te roepen. Maar toen de volgende morgen in alle vroegte de paarden gezadeld werden en de rekening behoorlijk was betaald, werd hij nieuwsgierig genoeg om vriendelijk te zijn en hij vroeg: „Waar gaat de reis heen, heer?" De oude man trok zijn schouders op. „Dat weten we nog niet", was zijn antwoord. Onthutst keek de herbergier Zabadek en zijn heerser na. Hij had wel gelijk gehad, dacht hij nu. Aan deze gasten was minstens een steekje los en hij was maar blij dat ze veilig en wel het huis uit waren.

Dagen lang reden de koning en Zabadek nu voort. Het landschap begon te veranderen. De bodem werd hard en rotsachtig en 's nachts was het bitter koud. De koning kocht een paar schapenvachten en hing die over de huiverende schouders van Zabadek en hem zelf.

In ieder dorp en in iedere stad vroeg Histemos: „Regeert hier een wijs en rechtvaardig koning en leert hij jullie de vrede des harten?" De bangen gaven ten antwoord: „O ja, onze koning is wijs en rechtvaardig", en zij keken angstig om zich heen, want zij vreesden dat de vraag van de vreemde man een valstrik was en dat zij misschien in de kerker geworpen zouden worden, zo zij anders antwoordden. Er kwamen echter ook bittere antwoorden. „O ja, onze heerser is een goed man. Kijk maar eens naar de striemen op mijn handen". Hier sloeg de dienaar van de koning, omdat ik niet hard genoeg voor hem gewerkt had en mijn schatting aan tarwe niet kon opbrengen". Een oud moedertje, dat hout sprokkelde langs de weg, antwoordde: „De koning is wijs. Hij heeft mijn drie zoons opgeroepen om hem als soldaat in de oorlog te dienen. Daarom moet ik op mijn oude dag zelf het hout sprokkelen om mijn jichtige leden te verwarmen".

Door medelijden bewogen legde de koning zijn schapevacht op haar kromgewerkte schouders en reed zwijgend weer door. Neen, hij zou verder moeten gaan zoeken. Ook hier was de koning die hij zocht niet te vinden. Dan waren er weer die Histemos en Zabadek hard uitlachten: „Ha ha, die zij op zoek naar een wijs en rechtvaardig heerser. Dat zijn zeker twee dwazen die niets beters te doen hebben". Of zo'n koning op de hele wereld te vinden zou zijn? O, het was soms of de koning de mensen nu pas leerde kennen. Hun hardheid en hun naijver. Het was of hij nu pas wist hoe weinig brood er in sommige huizen 's avonds wel op tafel stond en hoe dikwijls de moeders de kleren wel moesten oplappen zodat ze nog een jaartje meekonden.

Zabadek begon onrustig te worden. „Waar gaan we toch heen, meester? We raken steeds verder van ons land verwijderd en zie wat de mensen antwoorden op uw vraag. Ik geloof dat gij iets zoekt, dat niet bestaat. Laten wij toch terugkeren nu het nog tijd is".

Dan antwoordde koning Histemos: „De koning die wij zoeken zullen we zeker vinden, Zabadek. De Oude Boeken spreken over Hem en eens zal het ons gelukken Hem te vinden. Nog een weinig geduld". En zie, alsof de koning het geweten had, nog die avond troffen zij in een herberg een man die op de vraag van de koning antwoordde:

„Ja zeker, ik heb over een wijs en machtig heerser horen spreken. Ik weet waar ik hem zal moeten zoeken. Als ge er geen bezwaar tegen hebt zullen we morgen samen reizen en ik zal u naar hem toebrengen".

„Gaarne zullen we ons door u laten begeleiden", antwoordde Histemos en als ge me bij de koning brengt, die ik zoek, zal ik u rijkelijk belonen." Het licht van de kaarsen vonkte in de robijn, die hij aan zijn rechterhand droeg.

Door dalen en over heuvels voerde de nieuwe gids hen de volgende dag een onherbergzaam land binnen. De koning dacht: Deze koning weet zijn land goed beschermd, welke vijand zal het wagen over deze bergen te trekken? Maar ofschoon zijn paard struikelde over de harde rotsgrond en terwijl hij huiverde van de koude ijswind, die tegen de avond begon te waaien, zijn hart sprong op van vreugde als hij er aan dacht dat hij nu eindelijk de lang gezochte koning zou gaan ontmoeten.

Toen de nacht reeds gevallen was sprak de metgezel: „Het wordt nu tijd heer, om uit te rusten. Daar onder de rotsen zullen wij bescherming vinden tegen de koude en de wind." Zelf steeg hij af en leidde het paard van Histemos de rotskloof binnen. Ook Zabadek was afgestegen en voerde zijn paard aan de teugel. En toen was daar opeens een kampvuur en in het rode schijnsel zag de koning drie manner zitten met lelijke tronies en messen in hun gordel. Nog voor hij kon vragen wie deze mannen waren, riep de man, die zijn paard geleid had uit: „Plundert hen kameraden. Deze kerels zijn op zoek naar een koning. Allicht dat ze dan rijke geschenken bij zich hebben."

„Zoekt de zadeltassen na." Tegelijkertijd wilde hij zich op de koning storten en hij schreeuwde: „Rijkelijk wilde je mij belonen. Wacht ik zal mijzelf wel belonen. Geef op die ring." Hij trok zijn mes en wilde koning Histemos doorsteken. Maar Zabadek wierp zich op hem. „Redt u heer koning" en dat waren de laatste woorden van deze trouwe dienaar. Want de andere rovers waren door het rumoer naderbij gekomen, wierpen zich op hem en doodden hem.

Ja, wat zal ik je nu verder vertellen over de jarenlange eenzame zwerftochten van Histemos. Toen de koning ontwaakte uit zijn verdoving was hij heel alleen in de rotskloof. De rovers waren gevlucht met de paarden. Hij maakte een eenvoudig graf voor Zabadek en liep toen zolang zijn voeten hem dragen konden. Eindelijk kwam hij bij een dorp en bij de burgemeester maakte hij zich bekend als Histemos, de vroegere koning van Histemia. Maar de burgemeester lachte: Ha ha, was deze man met die ongekamde baard en zijn gerafelde bruine mantel een koning? Welnee, hij wist wel beter. Hij was een brutale bedelaar en door zijn dienaren liet hij de koning toen van zijn deur jagen. „Scheer je weg kerel", riepen zij, „anders laten we je in het spinhuis werpen wegens majesteitsschennis." Te voet trok Histemos nu voort. Zijn brood bedelde hij langs de huizen en hij sliep waar hem onderdak geboden werd. In een bundeltje aan een stok droeg hij de enige bezittingen die hem op aarde nog restten.

Soms als hij erg koud en hongerig was, vergat hij bijna waarom hij toch uit Histemia was vertrokken, maar als hij dan weer in een dorp kwam vroeg hij toch of iemand een koning kende die wijs en rechtvaardig was en die de vrede deed dalen in de harten van de mensen.

Eens op een avond kwam hij bij een groep herders terecht bij wier vuur hij zich warmde. De herders deelden hun brood en de harde geitenkaas met deze man die nog armer was dan zij zelf.

De herders nu waren zwijgzame lieden en pas toen de koning helemaal warm was geworden en hij geen honger meer had, vroegen zij: „Waar gaat ge toch heen, oude man?" Toen trok Histemos zijn schouders op en antwoordde: „Ik weet niet waar ik heen ga, noch ken ik de weg van waar ik gekomen ben. Maar ik ben oud en moe van het zwe ven en wat ik zocht, heb ik ni gevonden. Het blijft me nu geli waar ik de zon zie opgaan aan welke einder ik hem avonds zie zinken".

Een der herders, door med lijden bewogen, vroeg hem toe „Maar waarom blijft ge niet b ons oude man. De kudde va Simeon loopt zonder hoeder sind deze zijn zieke vader is gaan o zoeken. Wij kunnen U tenminst een vuur in de avond bieden e een schapenvacht om te slapen

Zo hoedde koning Histemo voortaan de lammeren en d schapen en hij trok met zij kudden voort door het berglan van Judea. De herders hielde van hem. Want hij was ee vriendelijk en wijs man.

ZO KON 'T DAN OOK GEBEUREN, DAT IN DIE WONDERE NACHT, TOEN ZI VERSCHRIKT ONTWAAKTEN DOOR EEN GROOT LICHT AAN DE HEMEL EN ZIJ EEN STOET ENGELEN NAAR BENEDEN ZAGEN ZWEVEN VAN WIE EEN VAN HEN ZICH VOOR HEN STELDE, EN ZEIDE: „VREEST NIET, WANT ZIET IK VERKONDIG U EEN GROTE VREUGDE, DIE VOOR HET HELE VOLK IS BESTEMD. HEDEN IS IN DE STAD VAN DAVID EEN VERLOSSER GEBOREN CHRISTUS DE HEER, HISTEMOS HET EERSTE BEGREEP DAT NU HET GROOTSTE WONDER VAN ALLE TIJDEN GESCHIED WAS. EN TOEN DE ENGEL VOORTGING. „GE ZULT EEN KINDJE VINDEN, DAT IN DOEKEN IS GEWIKKELD EN IN EEN KRIBBE LIGT", STOND HIJ RECHTOP EN RIEP MET FONKELENDE OGEN: „KOMT LAAT ONS GAAN OM DEZE KONING TE AANBIDDEN. HIJ IS HET DIE IK ZO LANG GEZOCHT HEB. VOOR HEM HEB IK MIJN RIJK VERLATEN; OM HEM TE VINDEN, HEB IK MIJN TROUWE ZABADEK MOETEN VERLIEZEN. KOMT, TALMT NIET LANGER. NEEMT HET KOSTBAARSTE MEE WAT GE BEZIT, WANT DE HEER VAN ALLE TIJDEN IS GEBOREN."

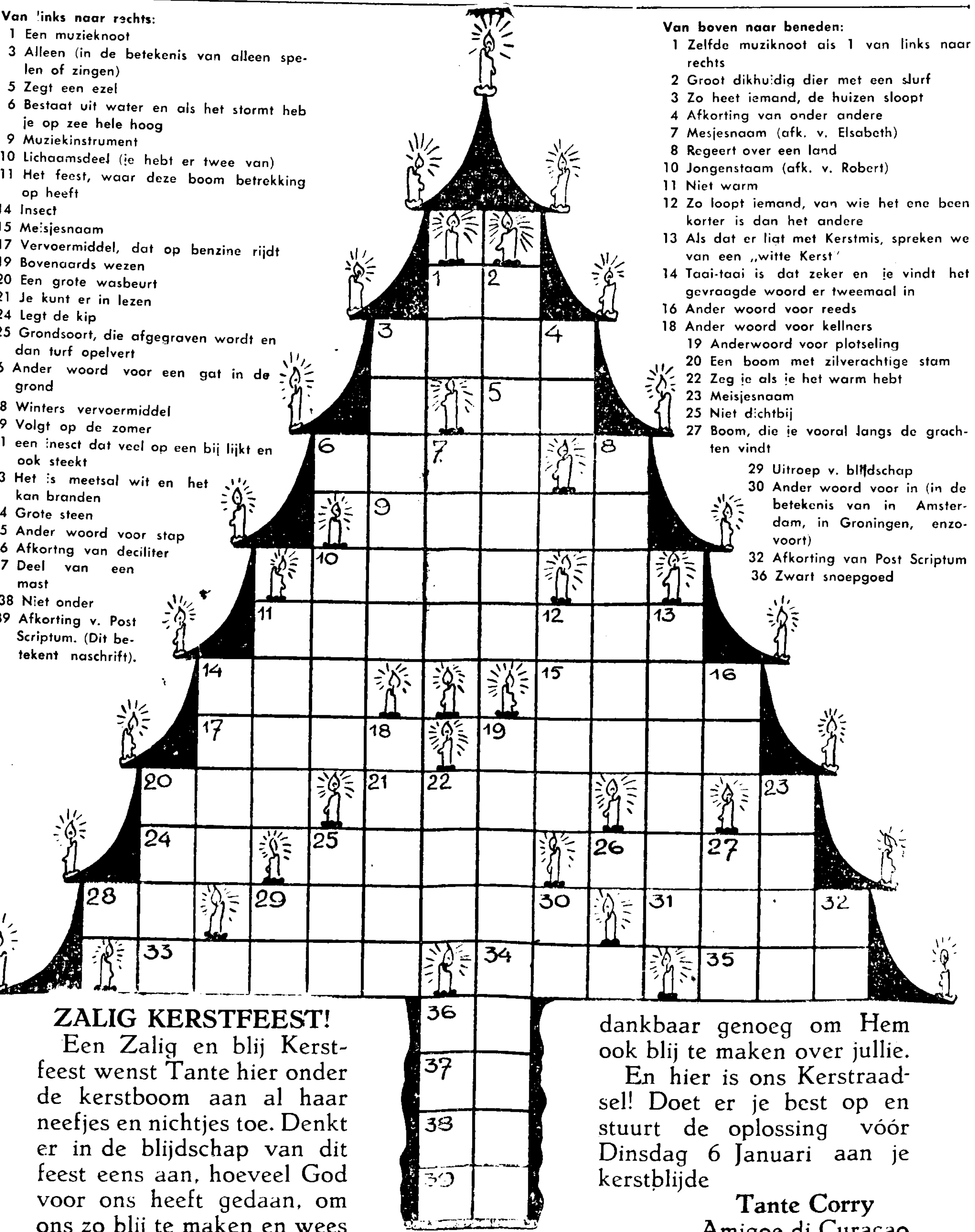
En een zoete rust daalde in zijn hart toen hij de engelen hoorde zingen: „Glorie aan God in den hoge. En vrede op aarde onder de mensen van goede wil."

Wij weten hoe de herders bij het Kind Jesus kwamen, hem een schapenpelsje brachten en een geitenkaas, en zoete liedjes voor Hem speelden op hun fluit. Maar nu weten we ook, dat een van de oude herders, die daar in een hoek van de stal zat en wie de tranen over de wangen rolden, terwijl hij het Jesuskindje een lammetje aan de voeten legde, Koning Histemos was, die de zwerftocht van zijn leven beeindde.

Johny v. Rooy — v.d. Heuvel.

Van links naar rechts:
1 Een muzieknoot
3 Alleen (in de betekenis van alleen spelen of zingen)
5 Zegt een ezel
6 Bestaat uit water en als het stormt heb je op zee hele hoog
9 Muziekinstrument
10 Lichaamsdeel (je hebt er twee van)
11 Het feest, waar deze boom betrekking op heeft
14 Insect
15 Meisjesnaam
17 Vervoermiddel, dat op benzine rijdt
19 Bovenaards wezen
20 Een grote wasbeurt
21 Je kunt er in lezen
24 Legt de kip
25 Grondsoort, die afgegraven wordt en dan turf opelvert
26 Ander woord voor een gat in de grond
28 Winters vervoermiddel
29 Volgt op de zomer
21 een inesct dat veel op een bij lijkt en ook steekt
33 Het is meetsal wit en het kan branden
34 Grote steen
35 Ander woord voor stap
36 Afkortng van deciliter
37 Deel van een mast
38 Niet onder
39 Afkorting v. Post Scriptum. (Dit betekent naschrift).

Van boven naar beneden:
1 Zelfde muziknoot als 1 van links naar rechts
2 Groot dikhuidig dier met een slurf
3 Zo heet iemand, de huizen sloopt
4 Afkorting van onder andere
7 Mesjesnaam (afk. v. Elsabeth)
8 Regeert over een land
10 Jongenstaam (afk. v. Robert)
11 Niet warm
12 Zo loopt iemand, van wie het ene been korter is dan het andere
13 Als dat er ligt met Kerstmis, spreken we van een „witte Kerst"
14 Taai-taai is dat zeker en je vindt het gevraagde woord er tweemaal in
16 Ander woord voor reeds
18 Ander woord voor kellners
19 Anderwoord voor plotseling
20 Een boom met zilverachtige stam
22 Zeg je als je het warm hebt
23 Meisjesnaam
25 Niet dichtbij
27 Boom, die je vooral langs de grachten vindt
29 Uitroep v. blijdschap
30 Ander woord voor in (in de betekenis van in Amsterdam, in Groningen, enzovoort)
32 Afkorting van Post Scriptum
36 Zwart snoepgoed

ZALIG KERSTFEEST!

Een Zalig en blij Kerstfeest wenst Tante hier onder de kerstboom aan al haar neefjes en nichtjes toe. Denkt er in de blijdschap van dit feest eens aan, hoeveel God voor ons heeft gedaan, om ons zo blij te maken en wees dankbaar genoeg om Hem ook blij te maken over jullie.

En hier is ons Kerstraadsel! Doet er je best op en stuurt de oplossing vóór Dinsdag 6 Januari aan je kerstblijde

Tante Corry
Amigoe di Curaçao

De Ring van den Koning

Middeleeuwse Kerstvertelling door Antoon Coolen

e zware duivelsklok had ge- d over de stad, ze had verkon- d dat Satan's rijk voorbij was. en begon een andere klok te iden, — en weer een, en in de rte een derde met andere nk, en al die zingende klok- n verkondigden de boodschap, t Christus was geboren. Nog oit in al de jaren van zijn lan- , gezegende regering had de ning van dat land het kerst- st aan zijn hof zo groots laten orbereiden als nu.

Naar het oud gebruik had hij n koning van het kerstfeest be- emd en deze had de leden van n gevolg aangewezen: de schat- waarder, de kamerheer, ridders pages, priesters en monniken, auten en trompetters en mas- adespelers.

Dagenlang was het een rumoe- e bedrijvigheid geweest van werpers en schilders en tim- rlieden, die in den binnenhof verhogen bouwden voor de stspelen. En kleermakers en naaisters zorgden voor de fel- en bontgekleurde costuums. Het pa- leis van den koning gonsde van de rumoerige drukte en van al de haast die gemaakt werd. Toen na het wegsterven van den laatsten galm der duivelsklok de andere klokken begonnen te luiden, luis- terden allen instilte toe en zeiden tot elkander: Gaat, en zegt dat Christus wordt geboren, — en ze ontblootten het hoofd.

— Gaat, en zegt dat Christus wordt geboren, had de koningin tot den koning gezegd, maar in- eens zagen allen die er bij waren hoe de koning even wankelde en haastig tot de koningin iets zei. De koningin, geschokken en ontdaan, wenkte snel den ouden raadsman van den koning en samen ondersteunden zij den vorst en leidden hem weg. Ont- steld en verbaasd keken allen elkander aan en ieder vroeg, en maakte angstige veronderstellin- gen. Na enigen tijd kwam de oude raadsman terug en zei, dat de koning ernstig ziek was ge- worden. En de bange mare ging in het paleis weldra van mond tot mond en ook in de stad, waarbo- ven nog steeds de klokken van Kerstmis luidden. Heel de blijde verwachting van het kerstfeest was meteen wreed verstoord. Ie- der voelde zijn hart beklemd, vol zorg als men was over het lot van den koning, — geen grijs- aard, maar op jaren toch, want allen hielden van hem omdat hij een goed en rechtvaardig vorst was. Maar vooral ook voelden al- len de teleurstelling, dat van de viering van het kerstfeest nu niets zou kunnen komen.

De hofarts was het vertrek bin- nengegaan, waar de zieke koning op een pronkbed lag. Allen aan het hof wachtten in spanning af en overal in het paleis was het stil, maar buiten luidden de klok- ken van alle torens hun niet te bedaren kerstzang.

Toen werden de oude, grijze raadsman — 's konings vertrouw- de, zolang als de vorst regeerde — en de koning van het kerst- feest bij den zieken koning ont- boden. Zij traden binnen en zagen in het licht van vele kaarsen den vorst in de kussens liggen, laag onder den hogen troonhemel, die rustte op de zware ebbenhou- ten kolommen van het pronkbed. De koningin zat aan zijn zijde. De koning glimlachte en zei, dat op zijn bevel de viering van het kerstfeest moest doorgaan.

De oude raadsman antwoordde, dat alle hovelingen en gasten vanzelf begrepen, dat er van een feestelijke viering van Kerstmis nu geen sprake kon zijn en niet zouden gedogen, dat de koning om hunnentwille de viering van het feest zou laten doorgaan. Maar de koning zei, dat het zijn uitdrukkelijk bevel was en dat hij verlangde, dat dit kerstfeest zou worden gevierd, schoner en grootser dan anders. En hij drukte den raadsman op het hart, al- len toch te willen geruststellen met de verzekering, dat hij, of- schoon hij ziek was, geen enkele pijn voelde en geen enkele smart had en nog nooit in zo'n goeden geestestoestand was geweest om Kerstmis te vieren.

Later, toen allen in het paleis van het bevel van den koning hadden gehoord, ondervroegen zij druk de geneesheren in hun midden, die zeiden, dat ze het zelf niet begrepen — dat de ko- ning inderdaad ernstig ziek was, maar voorzover zij bij hun gron- dig onderzoek hadden kunnen vaststellen, geen enkele pijn of smart gevoelde.

De viering van het kerstfeest ging door aan het hof en ook in de bedrijvige stad, ja, en de ko- ning was met zijn volk in de nachtmis in de grote kathedrale kerk, die met toortsen en flam- bouwen en met honderden en honderden kaarsen stralend was verlicht. De koning zat temidden van zijn gevolg in zijn troonge- stoelte van het koor, zwak om aan te zien en door vele kussens ondersteund, en de koningin was, vol zorg voor hem, naast hem gezeten. De mensen hadden opgekeken en waren op hun te- nen gaan staan om hun zieken koning te zien, maar de koning van het kerstfeest had hen met geruststellende gebaren weer doen neerzitten. Dicht bij de ge- welven op het hoge koor zongen goudgevleugelde engelen in wit- te gewaden bij het orgel en trom- petblazers bliezen hun schitteren- de fanfares, die met honderden echos door de kerk schalden, toen een heel jong lief meisje in een wit kleed en met blauwen man- tel door de middengang tussen de mensen schreed en neerkniel- de voor het koor. Toen zwegen de trompetten. In beuk en zijbeuk overal tussen de dichte menigte zaten moeders, die haar jongste kindje hadden meegebracht in wiegjes met een zoom van schel- letjes rond de rand, en met het rinkelen van die schelletjes sus- ten zij soms het zwak geschrei van hun kleintje. Vele priesters in gewaden, stijf van het brocaat, waren aan het hoogaltaar geko- men. Naast dat hoogaltaar was de kerststal gebouwd, en een kerst- kindje lag ook in een kleine wieg op het altaar zelf bij een van de celebranten. Uit het priesterkoor ging een kleine, donkere koor- knaap in rode toga en gevleugeld als een cherubijn naar het jon- ge meisje in het kleed van wit en den mantel van blauw, hij boog voor haar, en in de diepe stilte waarin de hele kerk luisterde tot in haar donkere schemerhoogten toe klonk de heldere kinderstem, die zei: Ave Maria. Het meisje antwoordde: Mij geschiedde naar Uw woord.... De boodschap en de vervulling! Want na het Evan- gelie keerde de koorknaap terug en zijn sopraantje zong luid door de ruimte: Puer natus ets nobis. Daar dreunde het orgel, de ba- zuinen schalden, de enngelen ju- belden, en een van de priesters aan het altaar wiegde het wiege- kind, en al de moeders wiegden het hare, en al die billetjes rinkel- den zacht en ruisend, en het volk zong in koor: Eia! Eia!....

Na den nachtdienst was de ko- ning in zijn rijtuig gedragen en naar het paleis terug gereden. Al het volk wist nu, dat de ko- ning ziek was en van het wonde- re, dat de koning geen pijn of smart voelde, alsof zijn geest daaraan ontheven was, en allen wisten van het bevel, dat hij had gegeven, dat om zijnentwille de viering van het kerstfeest zou doorgaan.

Den helen nacht brandde voor elk donker venster van het paleis een kaars, en kaarsen brandden voor de ramen van de huizen in de stad, om het Kerstkind den weg te wijzen. Maar de koningin, in de zorg voor den koning toen zij naast hem zat in het koorge- stoelte van de nachtelijke kerk, had telkens naar zijn gevouwen handen gekeken. Zij was ver- vuld van een gedachte, en den volgenden dag, de dag van Kerst- mis, zei zij tot den koning:

— Toen gij vannacht de han- den vouwde in de kerk zag ik, dat ge Uw koningsring weer aan Uw vinger hadt, dien gij zovele jaren al niet meer gedragen hebt.

— Ik heb hem in meer dan twintig jaren niet meer gedra- gen, zei de koning, en nu draag ik hem weer. Hij drukte de hand van de koningin en zei, dat hij gelukkig was, dat hij heel ziek was maar niet leed.

De koningin wist niet, wat te moeten denken van zijn ant- woord. De koning had haar ook nooit de reden van het gemis verteld, zij wilde vragen naar het hoe en waarom, maar de koning zei haar alle vleugeldeuren wijd open te zetten, want het kerst- feest werd gevierd in het paleis. Ja, het paleis was een tweede Bethlehem met al de drukte voor de huizen, waar de mensen sa- mendromden in hun oosterse kle- dij. Een oude, grijze bard zong met harde, diepe stem voor den koning het lied, dat hij had ge- dicht en begeleidde zijn zang

Komt, laten wij ons verheugen

e Heer, nu wij ons rekenschap geven van dit mysterie. De idsmuur is omvergeworpen; het vlammend zwaard trekt zich g en de Cherubijnen wijken van de boom des levens. En ik, eem deel aan de geneugten van het Paradijs, waarvan mijn hoorzaamheid mij had verjaagd. Want het evenbeeld des ers, de afglans van Zijn eeuwigheid, neemt de gestalte aan een slaaf door geboren te worden uit een moeder, die het elijk niet gekend heeft, zonder echter een wezenlijke veran- ng te ondergaan. Wat Hij was, is Hij gebleven: waarlijk God; Hij niet was, heeft Hij aangenomen door mens te worden uit e voor hen. Laten wij Hem toezingen· Kind van de Maagd, medelijden met ons. Nu de Heer Jezus Christus geboren is de Heilige Maagd, is alles verhelderd. Terwijl de herders kten op het veld, de Wijzen Hem aanbaden, de engelen Hem ongen, maakte Herodes zich ongerust omdat God verschenen in het vlees als Redder van onze zielen.

koninkrijk, Christus God, is een koninkrijk van alle eeuwen w heerschappij strekt zich uit over alle geslachten.

die vlees zijt geworden door de werking van de Heilige Geest ie mens zijt geworden door Uw geboorte uit Maria, altijd gd, Christus God, Gij hebt ten tijde van Uw komst geschitterd en licht voor onze ogen. Licht van licht, glans van de Vader, ervult alle creatuur van vreugde. Iedere ademtocht looft U als afglans van de heerlijkheid des Vaders. Gij, die zijt en altijd geweest zijt, Gij, die geboren uit een Maagd, geschitterd hebt als God, heb mededogen met ons.

Wat gaan wij U aanbieden, o Christus, nu Gij Uzelf om onzentwil op aarde getoond hebt als een mens? Alle schepsel, dat van U voortkomstig is, draagt metterdaad het getuigenis van zijn dank- baarheid aan: de Engelen geven U hun zang, de hemelen een ster, de Wijzen hun gaven, de herders hun bewondering, de aarde een grot, de woestenij een kribbe; maar wij, wij geven een Moeder- maagd. O God van vóór de eeuwen, heb mededogen met ons.

De mystieke wijngaard, die de ongekweekte druiventros had voort- gebracht, droeg hem in haar armen als tussen takken en zij sprak: ,,Gij zijt mijn vrucht, Gij zijt mijn leven! Door U alleen weet ik te zijn die ik ben. Gij zijt mijn God! Nu ik heb gezien hoe het zegel mijner maagdelijkheid ongeschonden bleef, verkondig ik, dat Gij het onveranderlijke woord zijt, dat vlees geworden is. Ik heb het bederf niet gekend, ik weet dat Gij het bederf doodt. Want ik ben zuiver, hoewel Gij uit mij zijt voortgekomen; zoals Gij mijn schoot hebt gevonden, zo ook hebt Gij hem verlaten. Juist daarom ver- heugt alle schepsel zich met mij en roept mij toe: Gegroet gij, vol van genade."

Tekst genomen uit de Byzantijnse liturgie van de Kerstdagen.

met accoorden van de harp. Zij, die hun schapen bewaakten in het veld zagen plotseling, hoe de hemel zich openscheurde en het licht Gods door de wolken brak, en zij werden van vrees bevangen toen engelen hun verschenen, maar deze zeiden tot hen: Vreest niet, wij brengen u een blijde boodschap, Christus is dezen nacht geboren in Bethlehem.

Daar kwam een os aangewandeld, maar dat was een zanger in een ossenhuid, hij liep viervoetig en brulde lang en luid: Ubi? En een ander op alle vieren in een ezelshuid, balkte: Eamus, laten we gaan. Daar kwamen de herders en de herderkens, een hele stoet, met schalmeien. Zij speelden en zij zongen en zij dansten. Een knaap droeg een klein wit lam en vele herders hadden hun eenvoudige geschenken. Heel die stoet kwam ook door de ziekenkamer van den koning, waar zij speelden en zongen. En na hun herdersspelen, overal in het paleis, trokken zij de stad in, waar de straten vol waren van een dichte menigte.

Maar de koningin zocht in de drukte van het paleis naar den ouden, vertrouwden raadsman van den koning, en zij vroeg hem naar den kroningsring van den koning, en of het hem niet was opgevallen, dat de koning, na jarenlang dien ring niet te hebben gedragen, hem nu weer om den vinger had.

— Ja, zei de oude, grijze raadsman, ook hem was dat opgevallen. Hij herinnerde zich den ring vanaf den dag van de kroning zelf, een zware ring van massief goud met de in het goud gedreven reliëfs van scepter en rijksappel en de gekroonde beginletter van 's konings naam. Ook hij had den ring later nooit meer aan den vinger van den koning gezien, eerst den laatsten tijd was de koning den ring weer gaan dragen. De koningin vroeg waarom, en wat er met den ring kon zijn gebeurd. Toen zei de oude raadsman: — Ik herinner mij, ja.... 't is meer dan twintig jaar geleden. Ik was met den koning naar de kerk geweest om me mis bij te wonen ter ere van Sint Jan den Evangelist, want het was diens feestdag en die valt in den kersttijd. Gij weet, hoe de koning altijd een bijzondere verering heeft gehad voor Sint Jan. Nu, toen wij uit de kerk kwamen, toen kwam daar in de straat een bedelende pelgrim naar ons toe en vroeg den koning een aalmoes in den naam van God en Sint Jan. Het trof den koning, dat deze man de aalmoes ook in den naam van Sint Jan vroeg, hij deed den koningsring van den vinger en legde hem in de uitgestoken hand van den pelgrim.

— Maar, hoe heeft de koning den ring dan weer teruggekregen?

— Wacht! Hoe lang draagt de koning den ring nu weer? Ik geloof sinds den dag, dat hier twee pelgrims aan kwamen in het paleis. Zou een van hen....?

— Hoe kan ik het raadsel verklaren, zei de koningin, want de koning ontwijkt het antwoord, als ik er naar vraag....

Maar daar kwam de koning van het kerstfeest, en hoor! Hoor! Daar klonk het zoete dreunen van tympanons, van cymbalen en tamboerijnen en door het paleis trok een wonderlijke stoet. De nar in groen en geel met zijn dubbelgepunte groen en gele narrenmuts, stok en schellen, danste voorop. Dan kwamen herauten; bazuinen en klaroenen schalden en schetterden, maar daar achter klonk zachter muziek van tamboerijnen met den schellenslag. Een ster schoot op, groot en fonkelend, en daar, met een rijk gevolg van nubiërs, die lansen droegen, en van soldaten, kwamen de drie koningen in scharlaken en in purper en met hermelijn, en gekroond, en de ene, met het moorbruine gelaat, was in het verblindende wit. De drie koningen droegen in juwelenkist en reukvat en offerschaal hun geschenken van goud, wierook en myrrhe. Ze speelden hun spel bij de kribbe in den stal van Bethlehem, maar voor ze zich daar ter ruste legden, trokken zij met stoet en gevolg door de ziekenkamer van den koning, waar ze bogen voor koning en koningin.

De zieke koning lachte de drie koningen toe. Hij wist, dat zij bij de kribbe zouden overnachten en dat den engel hun in den slaap zou verschijnen en hen zou waarschuwen voor Herodes. Hij vroeg, of hij ook niet kinderen hoorde, want zo gauw is aan Herodes' naam niet gedacht of men denkt aan hen. De koningen zeiden, dat hij goed hoorde. Ja, overal in de gangen van het paleis hoorde men hun stemmen, die zongen, gedempt en véraf: O Kindje, wat hebben wij kinderen naar U verlangd! — en straks zouden zij de onnozele kinderen zijn, die door Herodes werden vermoord. Terwijl nu alleen maar die kinderstemmen klonken bij den zachten, rhythmischen dans van tamboerijen, wat gebeurde er met den zieken koning?

Misschien was het een te sterk spel van zijn verbeelding, of een visioen, toen hij vóór de drie

In de Schaduw der Guillotine

door

John Addiscombe

III. DE WEGEN VAN HET LOT

De herberg „Le Coeur Saignant" lag ten noorden van Caen aan de hoofdweg, een ruw, smakeloos gebouw van twee verdiepingen, waarvan de begane grond vrijwel geheel werd ingenomen door een gelagkamer, die tevens als eetzaal werd gebruikt.

In deze kamer bevonden zich, terwijl de koetsier de paarden der diligence verwisselde en een verfrissing gebruikte, de passagiers, die op reis waren van Havre naar Caen en enkele andere toevallige gasten.

Onder de passagiers bevond zich Kapitein Venture, terwijl tegelijkertijd met hem binnengekomen was een priester, die met iets in zijn blik, dat denken deed aan een opgejaagd hert en een trek van wanhoop over het gelaat, voor zich uit zat te staren.

Venture zette zich aan een tafel en nam de gelagkamer eens rustig op. Het grote open haardvuur, dat opgemaakt was van vochtig hout, zond van tijd tot tijd grote rookwolken de kamer in. De met zwaar, donker hout betimmerde muren droegen hier en daar een kandelaber, waarin enkele flikkerende kaarsen, welker licht zich moeizaam door de rookwolken heendrong.

In een der uiterste hoeken der kamer zaten een man van middelbare leeftijd en een jongmeisje samen aan een tafel. In de kleding van de man viel een zweem van elegance te bespeuren, terwijl het meisje met haar mooie grijze ogen en iets liefs om de trekken van haar mond er alleraardigst uitzag. Recht tegenover Venture zaten twee vrouwen alleen aan een tafeltje. Door de onderdanigheid, welke een harer tegenover de andere toonde, begreep Venture onmiddellijk, dat dit een kameniersterwas, die met haar meesteres op reis was. De andere.... Venture kon zijn ogen nauwelijks geloven, die andere met haar staalblauwe, harde ogen was.... Valerie de Boigny.

Terwijl hij nog naar haar keek, bleef haar blik, die onwillekeurig door de gelagkamer zweefde, een ogenblik op hem rusten. Hij zag, hoe er plotseling een verandering in haar ogen kwam, die een harde uitdrukking aannamen. Zij keerde zich naar haar kamenierster met een ruk die niets meer of minder dan een belediging inhield. Een ogenblik fronste Venture, gekwetst, de wenkbrauwen. Toen, alsof hij het beneden zijn waardigheid vond, langer van de vrouwen notitie te nemen, dwaalde zijn blik af naar de andere gasten, die in de gelagkamer verspreid zaten. Aan zijn linkerkant zaten twee mannen aan een tafel, waarvan de een met zijn ruwe, luide lach en zijn door het overmatig gebruik van alcohol omfloerste blik meer van een dwerg had, dan van een normaal mens. Zijn metgezel boezemde Venture meer belang in dan enig man, die hij tot nu toe had ontmoet. Hij scheen wel ruim zes voet lang en niettegenstaande Venture niet gemakkelijk ergens van onder de indruk was, kon hij een gevoel van onbehaaglijkheid niet verbergen bij het aanschouwen van het monsterachtige type, dat daar voor hem zat. De huid van de man was taning en vol rimpels en zijn oren en zijn kin zaten gedeeltelijk in een smoezelig verband. Zijn haar was dungezaaid en rossig, terwijl hier en daar op het achterhoofd kale plekken zichtbaar waren. Zijn diepliggende, stekende ogen waren met bloed belopen, en er ging een dusdanige suggestie van brute kracht van hem uit, alsof hij de belichaming was van de een of andere oerkracht. Hij vulde met zijn persoonlijkheid de gehele kamer en domineerde alles en iedereen, die zich er in bevond.

„Zo waarachtig als ik hier zit," mompelde Venture bij zichzelf, 't is de duivel in hoogsteigen persoon!" En luidop riep hij: „Waard, breng me een fles wijn!"

Op het ogenblik, dat de waard de wijn bracht en de fles ontkurkte, richtte de metgezel van de krachtmens zijn blikken op Valerie de Boigny en haar kamenierster.

„Hallo, burgeressen," riep hij haar toe, „blijf daar niet op je eentje zitten! 't Is hier veel warmer!"

Zij negeerden hem absoluut en de dwerg nam wraak door zijn vuist in haar richting te ballen. Dan nam zijn metgezel zijn glas op, zwaaide het hun toe, uitroepende:

„Nou, daar gaat ie," en meteen dronk hij zijn glas tot op de bodem leeg.

„Maar," viel de reus zichzelf plotseling in de rede, terwijl hij het lege glas weer voor zich op tafel zette, „ik zie, dat de dames niets te drinken hebben. Nou, maar dat is 'n mooie boel. Dat ik, George Lesang, hier zit te drinken, terwijl de dames zelfs geen lege glazen voor zich hebben. Nee maar, dat is me nog nooit gebeurd. Kom, we zullen drinken op de revolutie. Leve de revolutie! Weg met burger Capet!"

De kamenierster beefde als een riet, maar Valerie zat recht als een kaars en negeerde Lesang volkomen.

„Zó," ging Lesang onmiddellijk daarop voort, „u bent niet van plan met mij op de republiek te drinken, madame, dat zullen we eens zien."

Zijn vuist kwam met een dusdanige slag op tafel terecht en zijn ogen flikkerden zo kwaadaardig, dat de heer, die met het meisje in de hoek gezeten was, overeind sprong. Lesang hoorde de beweging, legde zijn beide handen op zijn degen en zei dreigend: „Doe geen domme dingen, burger."

De heer stootte zijn stoel achteruit. Op datzelfde ogenblik keek Valerie de Boigny onwillekeurig in de richting van Venture. In die tussentijd was Lesang opgestaan en hij ging met een boordevol glas met waggelende gang naar de beide dames.

„Een kus, burgeres," siste hij haar toe. „Een kus van broederschap."

Hij boog zich over de tafel heen met vooruitgestoken gezicht, toen zijn degen, die door de buiging die hij maakte half uit de schede gegleden was, Venture's wijnglas raakte, dat met rinkelend geluid te pletter viel.

Venture sprong overeind. „Mijnheer heeft mijn wijn over de grond gemorst," zei hij bedaard.

Lesang draaide zich om, terwijl Valerie de Boigny van de gelegenheid gebruik maakte om met haar kamenierster naar de andere hoek der kamer te vluchten. Het duivelse gezicht grijnsde Venture vlak in het gelaat en hij siste hem met een vreselijke vloek toe: „Hèèè?"

Venture diende hem onmiddellijk van repliek. „Stuk canaille! Met je liefdesgeschiedenissen heb ik niets te maken, maar als je van plan bent het mij hier lastig te maken, zal ik je wel voor je geld geven. Zet neer die fles!"

Lesang stond perplex. Nimmer in zijn leven was hij op dusdanige manier toegesproken want in Parijs, waar hij daan kwam, was zijn naam noniem met dood en verderf. Ziedend van woede wierp hij de fles op de grond, waar zij gruzelementen viel en de als een dikke streep bloed de vloer gutste.

„Maak plaats!" brulde „Maak plaats voor mij. Du breng meer kaarsen. Vlug, zeg méér kaarsen! Hoor je niet, voor de donder!"

De waard strompelde de lagkamer binnen, lijkbleek bevend als een riet.

„Heren," begon hij....

„Mijnheer vraagt kaarsen. Breng ze!" viel Venture in.

De waard zag, dat elke p

…en uit het lachende Kind …et schreed, dat hem riep …n lichtdoorklonken stem. …ziek daarginds viel niet …toen de koning een kreet …, en de plotseling geroe…neesheren kwamen te laat, … de hofpriester was te laat, … zalfde den met een glim…estorven koning met het …a van het heilig oliesel.. … drie koningen en de me… van hun gevolg trokken … paleis uit langs een ande…nt dan zij gekomen waren. … vroeg niemand de kinde…n stilte, maar het gedruis …stad verstomde van straat …at, en daar klonken plot… de klokken, de rouwklok…ie den dood van den ko…verkondigden.

…De koningin, in haar …ouwgewaad, lag neerge… met het hoofd op het …eind van het bed, waarop, … vele brandende kaarsen, …orven koning lag opge…

En de oude raadsman … recht en keek naar den …de mat glansde op de in…trengelde vingers van de …ven handen van den vorst.

… werden op hun verzoek, …n de binnengekomen ka…r gezegd had hoe drin…et was, na het zachte ja … koningin, twee pelgrims …ten tot de rouwkamer. … kwamen ze in hun pijen, …ordel om het middel en … als asceten. Ze zeiden:

…e zijn van ver gekomen, … koning op zijn rouwbed …

De oude raadsman vroeg:

— Wist gij dan, dat hij zou sterven?

— Ja, dat wisten wij.

— Waart gij het niet, vroeg de raadsman, die den koning den ring terugbracht, welke hij eens aan een bedelenden pelgrim schonk, misschien aan een van U twee?

Toen zei een van de pelgrims: — Dat zijn wij. Maar niet aan een van ons gaf hij den ring. Toen wij enige tijd geleden den koning zijn ring terugbrachten, kwamen wij uit het Heilige Land. In de heuvelen van Bethlehem ontmoetten wij een man, die ons vroeg, wie wij waren en na gehoord te hebben uit welk land wij waren, zei hij: Als gij in uw land zult zijn teruggekeerd, gaat dan naar uw koning. Zegt hem, dat ik hem dank voor de aalmoes, die hij mij eens gaf in een der straten van Uw stad. Hij gaf mij toen dezen ring, dien ik bewaard heb. Geeft hem dien terug, en zegt uw vorst, dat zijn dood nabij is en dat hij bij het komende kerstfeest zal sterven. Wij vroegen toen: Wie zijt gij en waar woont gij? En hij antwoordde: Ik ben Sint Jan de Evangelist. Uw koning is mijn vriend. Daarom zal hij een pijnloos ziekbed hebben en zonder smarten van de wereld scheiden, zoals ik het open graf ben ingedaald en mezelf heb neergelegd, niet voor de dood, maar voor den slaap tot de komst van Christus. En zegt hem, over dit alles te zwijgen en zwijgt gij zelf ook, totdat de koning de wereld zal hebben verlaten. Ik zal u beschermen op uw reis. Dit alles, zo zei de pelgrim, hebben wij den koning gezegd, toen wij hem den ring terugbrachten.

De koningin schreide en zij kustte eerbiedig den ring op de gevouwen handen van den koning.

En nog steeds was er niemand, die de kinderen om stilte had gevraagd, van verre klonken hun zachte stemmen: O Kindje, wat hebben wij kinderen naar U verlangd….

…ssenbeide te komen ver…ou zijn, en ging op zoek …aarsen. In de verste hoek …amer stonden Valerie de … en haar kamermeisje bij …ere gasten. De priester zat …n aan zijn tafel roerloos …kijken. De dwerg zat half …afel en keek vandaar Ven…tdagend aan.

…ng, die scheldend en ra…de tafels en stoelen opzij …choven, sloeg plotseling …n slag van zijn degen de …nde pit uit een der kaar…uwde haar Venture onder … en schreeuwde:

…al ik ook jouw lampje uit… onnozele sukkel, die je …

…ure lachte. „Woorden, …er."

…woorden zei u?" viel Le…oekend in. „Dupont," ging …t, zich tot de waard wen…vertel die mijnheer, door … hand hij de eer heeft te …sterven."

…nt schudde even onwillig …ouders, als voelde hij er …voor zich in de zaak te …. Toen zei hij:

…mijnheer die hier voor u …George Lesang, schermmeester uit de rue St. Honoré. De beroemdste schermer van Parijs."

Venture trok zijn degen uit de schede en liet hem even op zijn hand wiegen, terwijl hij Lesang grijnzend aankeek.

„Zó, zó, beroemdste schermer van Parijs. Binnen vijf minuten zult u de meest beroemde schermer zijn in de hel."

Lesang wierp Dupont tegen de muur en stapte voorwaarts. De degen kruisten elkander en zetten de kamer in een zee van flikkerende vlammen door het licht der kaarsen, dat in het staal weerkaatste. Het was doodstil geworden in de gelagkamer. Buiten de uitvallen der beide vechtende, hun zware stappen op de zware grond en het geklikklak van het staal, hoorde men geen enkel geluid.

Lesang vloekte zo hard hij zijn woede nochttans genoeg beheersend, om zich niet bloot te geven. Zijn gehele gezicht straalde van hartstocht. Dit was niet langer een mens, maar een aan zichzelf overgelaten natuurkracht.

Venture stond tegenover hem met die karakteristieke kalmte, waarom hij bekend stond en die hem in de hachelijkste avonturen, die hij in zijn leven meegemaakt had, nimmer verliet. Om zijn lippen speelde een spottende glimlach, terwijl verder over zijn gehele gelaat het uitdrukkingsloze masker van de man van de wereld hing, dat nimmer verraad pleeg ten aanzien van zijn innerlijke gevoelens.

Hij begon langzaam en met veel nadruk te spreken.

„Schermen is een tijdverdrijf voor kleine kinderen. Maar duelleren is een zaak voor mannen. De hemel sta u bij, mijnheer de beroemdste schermmeester van Parijs."

Lesang vloekte zo hard hij maar kon en zocht met de punt van zijn degen in een serie uitvallen de borst van zijn tegenstander. Als een slang kroop zijn degen om die van Venture heen, en een ogenblik was de Kapitein ongedekt. Het kamermeisje gaf een gil.

Maar het scheen, alsof zijn degen plotseling een muur van staal om hem heen bouwde. Men hoorde een geklikklak van staal. Het scheen, of een vuurstraal plotseling de ruimte doorkliefde, en met een geweldige slag ontviel de degen eensklaps aan de geweldige vuist van de reus Lesang en plofte trillend neer vlak bij de plaats, waar de gasten bijeengedrongen stonden. De kamenierster sprong ontzet opzij.

„Dat was een oud trucje, mijnheer," zei Venture ironisch, terwijl hij Lesang gelegenheid gaf zijn degen terug te halen. „Toen ik nog een kleine jongen was, was een dergelijke methode om de borst van een tegenstander te zoeken al uit de tijd. Vandaar mijn vriendelijke terechtwijzing."

Onder ijselijke vloeken sprong Lesang zijn degen achterna en stormde opnieuw op zijn tegenstander in. Sissend en brullend en naar adem hijgend zocht hij naar een opening in de muur van levend staal, die Venture zonder ophouden om zich heen bouwde. In zijn vurige ijver om de man tegenover hem eindelijk eens een lesje te geven, vergat hij zich zelfs een ogenblik en stormde volmaakt ongedekt op zijn tegenstander in.

„Ik zal u een kus geven, beste vriend," grijnsde Venture hem toe. „Mijnheer de beste schermmeester van Parijs wil wellicht ook wel eens een kusje hebben, al is het er een ten afscheid, vóór ik hem naar de andere wereld help. Een kus kan een herinnering inhouden, maar evenzo een belofte. Welnu, kus dit!"

Zijn degen schoot onverwachts uit en vlak boven Lesang's lippen werd een bloedende streep zichtbaar.

„Dat is de belofte voor wat komen gaat," lachte Venture.

„Bloed!" De man van middelbare leeftijd schreeuwde. De waard schreeuwde. En de koetsier en de mensen aan de deur schreeuwden, terwijl de dwerg naar voren sprong en riep:

„Er is bloed gestort. Het is genoeg nu."'

„Genoeg?" was Venture's honend antwoord. „Genoeg zegt u? Maak dat jij wegkomt, jij ongeluk. Je vriend heeft mijn wijn gemorst, en ik beloofde hem te doden. En zowaar ik hier sta, ik zal woord houden."

Hij voegde onmiddelijk de daad bij het woord en drong Lesang tegen de muur, waar hij bleef staan, hijgend naar adem en bijna stikkend van woede om zijn pijnlijke erkenning van onmacht, een schaduw van de brutale buldog, die daar straks zijn liefde aan Valerie de Boigny had opgedrongen.

Venture drong naar hem toe, als een gier naar zijn prooi.

„Vijf minuten!" hoonde hij. „Vijf minuten heb ik gezegd, dat u nog te leven had!" En zijn stem donderde door de ruimte:

„De beurt is aan u, burger!"

Alsof Lesang begrepen had, dat alle verdere tegenstand nutteloos was, verslapte zijn arm. Zijn degen maakte nog enkele reflexbewegingen. Eén ondeelbaar ogenblik speelde Venture nog met zijn slachtoffer, wiens ogen uitpuilden van doodsangst, begrijpend, dat zijn laatste uur geslagen was. Toen zocht het staal van zijn tegenstander Lesang's borst en plofte hem recht in het hart. Langzaam zonk hij op de knieën en viel vervolgens voorover op de grond.

Op datzelfde ogenblik hoorde Venture Valerie de Boigny roepen: „Mijnheer!"

Snel als de bliksem draaide hij op zijn hakken rond, want de uitroep hield zowel een waarschuwing als een uiting van afschuw in. En juist had hij nog de tijd de dwerg een geweldige klap op de vuist te geven, zodat het geopende knipmes, waarmede hij hem bespringen wilde, kletterend op de grond viel.

„Zó, zó, vriendje," siste hij de dwerg in het gelaat. Het was plotseling zo stil in de gelagkamer, dat men een speld had kunnen horen vallen. Aller ogen waren op het tweetal gericht, dat zich midden in de kamer bevond. De dode man was geheel vergeten.

Venture pakte de dwerg beet en smeet hem met zo'n kracht van zich af, dat hij midden in het haardvuur terecht kwam.

„Daar, duivelsmonster!" brulde hij hem toe. „Verbrand voor mijn part levend, dan heb je een voorproefje van de hel, want daar hoor je thuis!"

Toen, zich omdraaiend naar de menigte aan de deur:

„Koetsier, de diligence!!!"

„Ja, mijnh.... burger."

Zonder Valerie de Boigny of de andere gasten verder met een blik te verwaardigen, ging hij naar de deur. Valerie en haar kamenierster volgden hem op de voet.

De Radio tijdens de feestdagen

CUROM

Woensdag: 17.20 Muzikale kinderuitzending in het Papiament; 17.50 Gramofoonplaten, 18.05 Cumpleanos Feliz; 18.15 „The Voice of the Windward Islands"; 18.45 Nieuws; 19.00 Uitzending in het Papiament; 19.15 Wat de handel biedt; 20.15 Wijdingsavond, uitgezonden vanuit de Emmakerk te Rio Canario; 21.45 Met reclame en plaat; 22.00 Mario Lanza zingt Kerstliederen; 22.00 Vandaag en morgen; 22.30 Sluiting.

Donderdag: Eerste Kerstdag: 8.30 Katholieke kerkdienstuitzending vanuit de R.K. kerk op Groot Kwartier; 10.00 Kerstmorgenmelodie; 10.45 Declamatie-programma; 11.00 Protestantse studiodienst; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 The four Knights; 13.00 Sluiting; 17.30 Negro-spirituals; 17.50 Gramofoonplaten; 18.05 Cumpleanos Feliz; 18.15 Dinermuziek; 18.45 Nieuws; 19.00 Uitzending in het Papiament; 19.30 Een programma van Kerstliederen, samengesteld door August Quast, met declamatie van Yvette Ecury; 20.15 Christmas in Holland; 20.30 Nederland, zoals het reilt en zeilt; 20.45 Wim Immink; 21.45 Vandaag en morgen; 22.00 Dennis Day en het Mitchell jongenskoor zingen bekende Kerstliedjes.

Vrijdag: Tweede Kerstdag: 10.00 Protestantse morgenwijding; 10.30 Orgelconcert; 10.45 Katholieke Kerstuitzending; 11.15 Vrolijk Kerstfeest; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 Zino Francescatti; 13.00 Sluiting; 17.30 Voor de oudere kinderen in het Nederlands; 17.50 Gramofoonplaten; 18.05 Cumpleanos Feliz; 18.15 Dinermuziek; 18.45 Nieuws; 19.00 Uitzending in het Papiament; 19.30 Amerikaanse artisten bezingen het Kerstfeest, 20.30 Zeventiende Papiamentse les; 20.45 Lluvia Musical; 21.45 Vandaag en morgen; 22.00 Ethel Smit speelt Kerstmuziek; 22.30 Sluiting.

Zaterdag: 17.30 Jeugd ensemble; 17.50 Gramofoonplaten; 18.05 Cumpleanos Feliz; 18.15 Dinermuziek; 18.45 Nieuws; 19.00 Uitzending in het Papiament; 19.30 Wat de handel biedt; 20.30 Buitenlands weekoverzicht; 20.45 Curom Juke Box; 21.45 Met reclame en plaat; 22.00 Vandaag en morgen, 23.00 Sluiting.

Zondag: 9.00 Katholieke kerkdienstuitzending vanuit de R.K. kerk te Pietermaai; 10.00 Zondagmorgenmelodie; 10.45 Declamatie door Mevr. Jeanne Franken—v. Wolferen; 11.00 Gramofoonplaten; 11.30 Protestantse morgenwijding; 12.05 Lunchmuziek; 12.30 Nieuws; 12.45 Sam Freed; 13.15 Sluiting; 18.30 Voor de Protestantse Jeugd; 18.50 Nieuws; 19.30 Curoms Hit Parade; 20.00 Caraibisch Overzicht; 20.15 Cumpleanos Feliz; 20.25 Surinaamse muziek olv. Hugo Schenker; 20.45 De stem van Amerika; 21.45 Nieuws; 21.50 Kalender; 23.00 Sluiting.

P.C.J.

Woensdag: 18.25 Inleiding Nachtmis; 18.30 Nachtmis in het Groot Seminarie van het Bisdom Haarlem, te Warmond; 20.01 Kerstmis in Nederland, 20.04 Nieuws; 20.12 Kersttakie; 20.13 Vaderlands Nieuwsjournaal; 20.21 „O Kerstnacht, schooner dan de daeghen". Een internationale Kerstliederenfantasie met Jo Vincent, sopraan, Laurens **Bogtman, bas-bariton en het Omroeporkest** olv. Hugo de Groot; 20.41 „Nederland aan de vooravond van Kerstmis"; 20.51 Kerstliederen, gezongen door een Kinderkoor olv. Carel Suasso, met een instrumentaal ensemble olv. Anton Krelage; 20.58 Sluiting.

Donderdag: 18.35 Vlootschouw „Schip van de Week"; 19.04 Nieuws; 19.12 Internationale Kerstliederen; 19.35 De Kerstboodschap door Z.H. de Paus; 19.40 Triptiek van Kerstmis in klanken geschilderd. De Herders, het Kerstkind en de Koningen; 20.05 **West-Indische rubriek:** Kerstfeest in het Surinaamse Studentenhuis van de Evangelische Broedergemeente in Amsterdam; 20.35 „A Carol Symphony" — Hely Hutchinson, door het Metropole Orkest; 20.50 Avondgebed: Pater L. Verhagen O.E.S.A.; 20.58 Sluiting.

Vrijdag: 18.36 „Het Schip van de Week"; (Shell); 19.00 Nieuws; 19.18 „Jean Louis Pisuisse". Een herdenkingsprogrramma gewijd aan de 25 jaar geleden gestorven acbaretier; 19.43 Hersengymnastiek; 20.03 „Scrooge en Marley", een hoorspelbewerking van „A Christmas carol in prose" door Ch. Dickens; 20.48 Luchtige Kerstklanken; 20.55 Avondgebed: Prof. Dr P. Boendermaker; 20.58 Sluiting.

Zaterdag: 19.00 Nieuws; 19.10 Intermezzo; 19.14 Nederlandse Kroniek; 19.30 Snip en Snap — revue; 20.00 **West-Indische rubriek:** Terugblik op 1952 (flitsen van klankbeelden, reportages, causerieën enz.); 20.31 Gervan Leeuwen en zijn dansorkest; 20.55 Avondgebed: Pater J. B. van Croonenburg C.ss.P.; 20.58 Sluiting.

Zondag: 19.00 Nieuws; 19.12 Intermezzo; 19.20 Artistiek Dagboek; 19.30 Het Concertgebouw Orkest olv. Eduard van Beinum. Solisten: Elksa Cavelti, Lorenz Fehenberger. Das Lied von der Erde — Gustav Mahler. Met inleiding en toelichting door Jos Wouters; 20.35 Sport; 21.08 Protestantse studiodienst; 21.28 Sluiting.

A.V.R.O.S.

Woensdag: 17.00 Kerstliedjes; 17.40 Voor de jarigen op de Antilien; 18.00 R.A.O.-Kerstfeest; 18.40 Nieuws; 18.55 Nieuws; 18.55 Lotex; 19.00 Kerstavond in New York; 19.30 De geboorte van de Heiland door het Gemengd koor De Nachtegaal; 20.20 De heer Biilhout vertelt; 20.40 Kerstmuziek; 21.10 Shepherds Christmasmusic uit het Kerstoratorium van Bach; 21.30 Oratorium „The Messiah" van Handel; 22.40 Kerstliedjes; 23.00 Stille Nacht en Sluiting.

Donderdag 1e Kerstdag: 17.00 Kerstliedjes; 17.20 Kerstverhaal voor kinderen; 17.40 Voor de jarigen op de Antillen; 17.55 Lof in de Kathedraal; 19.00 Zang en Spel; 20.00 Een Kerstverhaal; 20.10 De Trekkers van Boniface fanfare; 20.40 Oratorium „The Messiah" van Handel; 21.30 Sluiting.

Vrijdag: 2e Kerstdag: 17.00 Kerstliedjes 17.15 indervertelling; 17.30 Voor de Jarigen op de Antillen; 18.00 Kerstgedicht; 18.30 Paino recital; 18.50 Nieuws; 19.00 Y.W.C.A.; 19.40 Klassieken; 20.00 Zangrecital; 20.20 String Serenade; 20.30 Oratorium „The Messiah" van Handel; 21.00 Sluiting.

Zaterdag: 16.30 Voor Jarigen; 17.20 Indiaanse uitzending; 17.30 Dansmuziek; 18.00 Opgewekte muziek; 18.40 Nieuws; 19.00 Dansmuziek; 19.20 El Trio Los Panchitos; 19.40 Dansmuziek; 20.55 Nieuws en Sluiting.

Zondag: 17.00 The Lutheran Hour; 17.15 De Kinderbijbel; 17.30 Voor Jarigen op de Antillen; 17.50 „Die Kunst der Fugen" van Bach; 17.55 Dienst in de Grote Stadskerk; 19.00 Nieuws; 19.20 Philharmonisch Symphonie Orkest; 20.00 Zoeklicht op Nederland; 21.00 Sluiting.